

**Ruhi-əsəb
dispanserində
dava; xanım
şöbə müdiri
döyüldü**

yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 21-22 may 2016-cı il Şənbə № 110 (6431) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Amerikanın Xəzərdəki tək dostu...

Ölkəmizə bu qədər önəm verilməsinin səbəbi nədir; 20 milyon dollarlıq hərbi yardımla bağlı müzakirələr qızışır; **Şahin Cəfəri**: "ABŞ-in əsas marağı..."

yazısı səh.9-da

Manatın "üzən məzənnə"yə keçidindən beş ay ötdü

yazısı səh.10-da

"İyunda Qarabağda müharibə başlaya bilər" - "Stratfor"da xəbərdarlıq elədi

yazısı səh.3-də

Vətəndaşların başağrısına çevrilən "STOP" haqda bilmədiklərimiz

yazısı səh.5-də

Mehriban Zeynalova:

"5 il əvvəl qadınlar iqtisadi səbəblərdən insan alveri qurbanı olurdular, indi isə..."

yazısı səh.12-də

ABŞ Azərbaycan və Ermənistanda hərbi əməliyyatlar keçirə bilərmə...

yazısı səh.6-da

Rusiya ilə Türkiyə arasında "buzlar əriyir"

yazısı səh.9-da

Akif Çovdarov xəstəlik bəhanəsi ilə azad olunur?

yazısı səh.10-da

General:

"Əmr verilsə İrəvanı da vurarıq"

yazısı səh.11-də

Futbolsevərlərin səbirsizliklə gözlədiyi turnir - son 20 gün

yazısı səh.13-də

Təyyarə qəzasında həlak olan pilotların nəşi Bakıya gətirildi

yazısı səh.2-də

Vergilər Nazirliyi ilə oliqarxların "savaşı" qızışır...

yazısı səh.13-də

İşğalçı Ermənistanın son silahından istifadə cəhdi

DÜŞMƏN QARABAĞA TERRORÇU VƏ KRİMİNAL ÜNSÜRLƏRİ YİGİR

"Azərbaycan isə Ermənistana gücünün hələ yalnız bir hissəsini göstərüb" - israili analitik; İrəvan üçün daha iki bəd xəbər var...

Parlament "Mehriban amnistiyası"nı təsdiqlədi - azadlığa minlərlə qapı açıldı

Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü olan akt ağır cinayət törətməyən 10 min nəfəri əhatə edəcək; amnistiya həbsdəki siyasilərə tətbiq olunacaqmı... yazısı səh.3-də

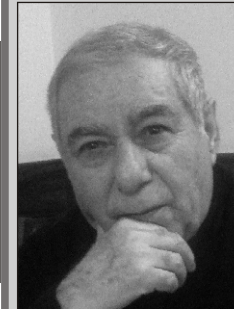
55 yaş tamamlanan mihacir Elbəy Həsənlı: "Allahın verdiyi ömrün bitəcəyi günü səbirsizliklə gözləyirəm"

yazısı səh.4-də

Rasim Musabəyov: "Ermənistanın 7 rayonun qaytarılması üzrə mərhələli həll planı ilə razılaşmaqdan başqa çarəsi yoxdur"

yazısı səh.6-da

Əkrəm Əylisli: "Peşman deyiləm..."

yazısı səh.7-də

Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın mayın 17-də irəli sürdüyü amnistiya təşəbbüsü mayın 20-də parlament tərəfindən qəbul olunub.

APA-nın məlumatına görə, M.Əliyeva çıxışında bildirdi ki, 28 may 1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılması Azərbaycan xalqının həyatına mühüm və əlamətdar hadisə kimi əbədi olaraq daxil olub: "Azərbaycan xalqı XX əsrdə ikinci dəfə dövlət müstəqilliyini qazanmamışdan öncə Heydər Əliyev Xalq Cümhuriyyətinin ideallarını yaşadaraq, onun varisi olduğunu təsdiq edib və Naxçıvana rəhbərlik etdiyi dövrdə Cümhuriyyətin üçrəngli bayrağı ilk dəfə rəsmi olaraq dalğalandırılıb. 1993-cü ildə Heydər Əliyev xalqın təkidi ilə hakimiyyətə qayıdaraq Azərbaycanı parçalanmaq və müstəqil dövlətçiliyimizi məhv etmək təhlükəsindən xilas edib. Tarixə Azərbaycan Respublikasının qurucusu kimi daxil olmuş Heydər Əliyevin ideyalarını yeni nəsillərə aşılamaq zərurətindən yaradılmış Heydər Əliyev Fondu müxtəlif layihələr həyata keçirərək yeni cəmiyyət quruculuğunda fəal iştirak etməklə ölkənin inkişafına öz töhfəsini verməkdədir".

M.Əliyeva bildirdi ki, məhkum edilmiş şəxslər və onların ailə üzvlərinin son vaxtlar Heydər Əliyev Fonduna ünvanladığı çoxsaylı müraciətlə əlaqədar aparılan təhlillər cinayətlərin xarakteri, ictimai təhlükəlik dərəcəsi və digər zəruri hallar nəzərə alınmaqla, həmin şəxslərə münasibətdə humanizm və mərhəmət prinsiplərinin nümayiş etdirilməsini zəruri edir: "Heydər Əliyev Fondu yarandığı dövrdən bir neçə amnistiya aktının qəbul edilməsinin təşəbbüskarı olub.

Milli Məclis tərəfindən qəbul edilmiş 2007-ci il 8 may tarixli qərarla 9877, 2009-cu il 17 mart tarixli qərarla 9564, 2013-cü il 7 may tarixli qərarla isə 10040 məhkum barəsində amnistiya tətbiq edilib. Heydər Əliyev ideallarını yaşadan, humanizm, mərhəmətlik və insanpərvərlik ənənələrini davam etdirən Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin yürütdüyü siyasəti rəhbər tutaraq və amnistiyanın tərbiyəvi əhəmiyyətinə inanaraq, cinayət törətmiş şəxslərin öz əməllərini və onların nəticələrini dərk etməklə islah olunacaqlarına ümid edərək, 28 May - Respublika Günü münasibəti ilə amnistiyanın elan edilməsini təklif edirəm. Amnistiya aktı layihəsinə əsasən böyük ictimai təhlükə törətməyən cinayətlərə görə məhkum edilmiş bütün şəxslər, bir sıra az ağır cinayətlərə görə məhkum edilmiş qadınlar, cinayət törədərək 18 yaşına çatmayanlar, əlillər, 60 yaşına çatmış kişilər, öhdəsində yetkinlik yaşına çatmayan, yaxud birinci və ya ikinci qrup əlil övladı olanlar, Azərbaycanın suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün qorunması uğrunda döyüşlərdə iştirak etmiş, Azərbaycan ərazilərinin bir hissəsinin işğalı nəticəsində öz doğma torpaqlarından məcburi köçürülmüş və bəzi digər kateqoriyalardan olan şəxslər azadlıqdan məhrum etmə cəzasından azad ediləcəklər.

Həmçinin azadlıqdan məhrum etmə cəzasının çəkilməmiş hissəsi 1 ildən artıq olmayan məntəqə tipli cəzaçəkmə müəssisələrində cəza çəkən,

Parlament "Mehriban amnistiyası" nı təsdiqlədi - azadlığa minlərlə qapı açıldı

Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü olan ağır cinayət törətməyən 10 min nəfəri əhatə edəcək; amnistiya həbsdəki siyasilərə tətbiq olunacaqmı...

islah işləri ictimai işlər cəzalarına məhkum edilmiş bütün şəxslərə, habelə cərimə cəzasına məhkum edilmiş, cəzasının çəkilməsi təxirə salınmış, şərti məhkum edilmiş və digər qruplara daxil olan bir sıra məhkumlar amnistiya tətbiq edilməklə cəzadan azad olmaları gözlənilir. Aparılan təhlillərə əsasən təqribən 10 min şəxsin amnistiya aktının təsiri altına düşməsi, onlardan 3500-ə yaxın məhkumun azadlıqdan məhrum etmə yerlərindən azad edilməsi proqnozlaşdırılır".

M.Əliyeva deyib ki, hər birimiz azadlığa çıxan insanlara yardımçı olmalıyıq: "Mərhəmət və humanizm prinsipi ilə yaşayan cəmiyyətlər həmişə inkişaf edir. Bir dəfə səhv etmiş insanların bağışlanmaq hüququ var. Biz onlara bu şansı verməliyik. Ümidvaram ki, amnistiyaya düşən şəxslər cəmiyyətimizin layiqli vətəndaşları olacaqlar".

O, deputat həmkarlarını "28 May - Respublika Günü münasibətilə amnistiya elan edilməsi haqqında" qərar layihəsinə dəstək verməyə çağırıb.

Amnistiya aktını parlament təsdiq edib və iyunun 15-də qüvvəyə minəcək.

Bəs amnistiya aktı hazırda həbsdə olan siyasi fəallara da şamil olunacaqmı?

Hüquqşünaslar bildirir ki, akt böyük ictimai təhlükə törətməyən məhbuslara şamil olunacaq. Siyasi məhbusların isə əksəriyyətinə qarşı ən ağır cinayət maddələri irəli sürülüb. Bu amil onların amnistiyadan kənar qalmasına səbəb olur.

Hüquq müdafiəçisi Mirvari

Qəhrəmanlı bildirdi ki, amnistiyaya ağır maddələrin də salınması çox vacibdir: "Minlərlə məhbus var ki, vəkil belə tutmağa imkanları olmayıb. Buna görə də, cəzalar onlara qarşı çox sərt olub. Belə məhbusların azad edilməsi çox vacibdir. Siyasi məhbuslar, eləcə də, digər siyasi mənsubiyyətləri olmayanlar da bizimdir. Fərq qoymaq düzgün deyil. Hamısı ölkəmizin vətəndaşlarıdır. Ədalətsiz şəkildə həbsdə olanlar var ki, onları ortaya çıxaran şəxslər var. Bu baxımdan amnistiyayı çox bəyənirəm. Siya-

hılan hazırlayanlardan çox şey asılıdır. Mehriban xanım öz humanist addımını atdı. Qalır, bu amnistiyayı icra edənlərin fəaliyyəti. Mehriban xanım çalışır ki, insanlar azad olunsunlar. Heç vaxt onun dilindən siyasi məhbuslarla bağlı nəse söz eşitməmişəm. İcraçılardan xahiş edirəm ki, ölkəmin nüfuzuna xələl gətirən addımlar atmasınlar. Qarşıdan bayramlarımız gəlir. Bu önəmli günlərdə siyasi məhbusların azadlığa buraxılmalarını arzu edirdim".

Əksər siyasi məhbusların vəkili olan Fariz Namazlı amnistiya aktının siyasilərə şamil olunmayacağını bildirdi: "Amnistiya aktını mətbuatdan oxudum. Orada böyük ictimai təhlükə törətməyən şəxslərə şamil olunacağı qeyd olunur. Hazırda həbsdə olan siyasilərin əksəriyyəti ağır ittihamlarla həbs olunublar. Az ağır cinayətə görə həbsdə olanlar azdır. Seymur Həzi, Məmməd İbrahim və s. Düşünürəm ki, hansısa siyasi məhbus amnistiya ilə azad olunsun".

□ Cavanshir ABBASLI

"İyunda Qarabağda müharibə başlaya bilər" - "Stratfor" da xəbərdarlıq elədi

16-da ATƏT-in vasitçiliyi ilə Rusiya, Birləşmiş Ştatlar və Fransanın iştirakı ilə Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin Vyanada keçirilən görüşləri ətrafında müzakirələr səngimək bilmir. ABŞ kəşfiyyatının "köl-gəsi" hesab olunan "Stratfor" mərkəzinin təhlilində də bu məsələyə geniş yer ayrılıb.

Mərkəz bildirir ki, Azərbaycan və Ermənistan tərəfi sülh danışıqlarına razı olsalar da, mayın 17-18 atəşkəs pozuntuları qeydə alınıb. Aprel hadisələrinin münasibətinin həllinin vacibliyini gündəmə gətirdiyini qeyd edən "Stratfor" mərkəzi narahatlıq doğuran məsələlərdən biri kimi oxşar hadisələrin digər post-sovet ölkələrində də baş verdiyini bildirib. Misal olaraq

Üzeyir Cəfərov: "Müharibənin başlanması hər an mümkündür..."

da, Şərqi Ukrayna öne çəkilib.

Mərkəz Ukrayna və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin kökünü Rusiyaya gedib çıxdığını yazır: "Hər iki münaqişənin yerləşdiyi Şərqi Avropa və Qafqazda Rusiya və Qərbin maraqları var. Bu baxımdan, diplomatik danışıqlar bəzi ölkələrin, xüsusilə Rusiyanın maraqlarına cavab vermir. Faktiki olaraq, bu münaqişələrin idarəolunması ona daha sərfəlidir".

"Stratfor" Ukraynada olduğu kimi, Dağlıq Qarabağda da kompromislər və siyasi danışıqlar imkanının olduğunu qeyd edir: "Lakin dəfələrlə razılaşmalara baxmayaraq,

uzunmüddətli atəşkəsin olması ehtimalı azdır. Bu baxımdan, Ukraynada olduğu kimi Dağlıq Qarabağda da atəşkəs haqda

razılaşmalar olsa da, silahlı qarşıdurmanın davam etməsi gözləniləndir. Hətta ən yüksək səviyyədə öhdəliklər belə mü-

haribənin davam etməsinin qarşısını ala bilmir".

Göründüyü kimi, atəşkəs ehtimalının az olduğunu vurğulayan mərkəz faktiki, müharibə anonsu verib.

Hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov bildirdi ki, digər hesabatlar hazırlayan xarici qurumlardan fərqli olaraq, "Stratfor" daha çox etibarlı mənbələrə önəm verir: "Belə xəbərlərə hörmətlə yanaşıram. İndiki şəraitdə regionda ciddi gərginlik var. Buna görə müharibənin başlanması hər an mümkündür. Təhlili aparan yoldaşlar bunu gözəl bilirlər. Etika xətrinə bəzi məsələlərin üstündən adlayırıq. Regionda vəziyyətin gərgin olmasında şimal qonşumuzun rolunun olduğu şübhəsizdir. Bu, bir sıra faktorlarla bağlıdır. Onlardan biri silah satışdır, dünyada özünü regionun sahibi kimi göstərməkdir. Bəzən olur ki, Rusiya tərəflərin qarşı-qarşıya olmasında maraqlı görünür. Hətta özləri qarşı-qarşıya gətirir. Apreldə çoxsaylı insan ölümü ilə nəticələnən hadisəni də Rusiyanın ayağına yazmaq lazımdır. Son vaxtlar Rusiya regionda vəziyyətin gərginləşməsi üçün addımlar atır. Bu da dünyanın aparıcı təhlil mərkəzlərinin diqqətindən qaçmır. "Stratfor" buna misaldır. Müharibənin olub-olmaması konkret və-

ziyyətə əsaslanır. Nəzəri baxımdan bu, istənilən an mümkündür".

Hərbi ekspert Ukrayna və Azərbaycanın son ana qədr ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizə aparacağını da qeyd etdi: "Nə Ukrayna, nə də Azərbaycan ərazi bütövlüyündən vaz keçməyəcək. Bunu Qərb gözəl bilir. Atəşkəslər vəziyyəti xarakter daşıyır. Çünki tərəflər münaqişənin həlli üçün müxtəlif variantları irəli sürürlər. İyun ayında çox rahatlıqla Dağlıq Qarabağda müharibə başlaya bilər. Bunu hamı kimi biz də deyirik. Vyana görüşündən sonra ermənilər təxribatlarından əl çəkmirlər. Görüşün ertəsi gün bir əsgərimiz şəhid oldu. Sərkisyan hakimiyyətini qorumaq üçün istənilən təxribata gedə, Rusiya da buna dəstək verə bilər. Çünki Qarabağ münaqişəsinin həllində maraqlı deyil. Sadəcə, boşuna özünü danışıq cəhdinin tərəfdarı kimi göstərir. Ermənistanə kömək edib vəziyyəti daha da qızıdır. Apreldəki hadisələrdə də ən çox canfəşanlıq edən Rusiya oldu. Rəhbərlik səviyyəsində hara baxdıqsa, onları gördük. Qərb də işə qarşıdır. Çünki gözəl bildirdi ki, vəziyyətə nəzarət etməsə, regionda qüvvələr fəallaşar. O qüvvələrin də başında Rusiya dayanar".

□ Cavanshir ABBASLI

Son dövrlər tez-tez işlədilər sözlərdən biri də "STOP"dur. Bir çox vətəndaşlar xaricə gedərkən sərhəddə ona ölkədən çıxışına STOP qoyulduğunu deyir. Sonuncu dəfə belə halla Müsavat Partiyasının başqan müavini Tofiq Yaqublu üzəlişib. Bir müddət əvvəl həbsdən azad olunan siyasi məhbus Bakıda ölkədən çıxışının yasaqlanmadığını deyiblər. Sərhəddə isə T.Yaqubluya adının qarşısından STOP götürülmədiyini deməklə geri qaytarıblar.

STOP nədir? Hansı hallarda tətbiq oluna bilər və hansı hallarda **STOP** götürülməlidir?

Bu və digər suallarla tanınmış hüquqşünas, "Hüquqi Dövlət" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Müzəffər Baxışa müraciət etdik. M.Baxış bildirdi ki, STOP tətbiqi Miqrasiya Məcəlləsi ilə tənzimlənir.

Onun sözlərinə görə Miqrasiya Məcəlləsində konkret hallar göstərilib və bu hallarda şəxs Azərbaycanı tərk etməsinə STOP qoyula bilər. Buna məlumat-axtarış sistemi deyilir. Sistemdə şəxs barəsində məlumat yerləşdirilməklə ölkədən çıxışı yasaqlanır. Miqrasiya Məcəlləsinin 9-cu maddəsində vətəndaşların ölkədən getmək və ölkəyə gəlmək hüququ təsbit olunub.

9.3. Vətəndaşın ölkədən getmək hüququ yalnız aşağıdakı hallarda müvəqqəti məhdudlaşdırıla bilər:

9.3.1. Cinayət-Prosessual Məcəlləsinə uyğun olaraq tutulduqda və ya barəsində hər hansı qətimkan tədbiri seçildikdə - azad edilənədək, qətimkan tədbirinin müddəti bitənədək və ya qətimkan tədbiri ləğv edilənədək;

9.3.2. Məhkum edildikdə -Cinayət Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş əsas cəzasını çəkib qurtaranədək və ya bu Məcəllənin 9.3.4-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş hal istisna olmaqla, cəzadan azad edilənədək;

9.3.3. Cinayət-Prosessual Məcəlləsinə uyğun olaraq barəsində tibbi xarakterli məcburi tədbirlər tətbiq edildikdə - tibbi xarakterli məcburi tədbirlər

Vətəndaşların başağrısına çevrilən "STOP" haqda bilmədiklərimiz

Bu qayda hansı hallarda tətbiq oluna bilər və nə zaman götürülməlidir?

rin tətbiqi ləğv edilənədək;

9.3.4. Üzərinə Cinayət Məcəlləsində nəzərdə tutulan vəzifələr qoyulmaqla şərti məhkum edildikdə və ya cəzadan şərti olaraq vaxtından əvvəl azad edildikdə - müvafiq olaraq sınaq müddəti və ya cəzanın çəkilməmiş hissəsi başa çatanaqəd və ya şərti məhkumetmə, yaxud üzərinə qoyulmuş vəzifələr vaxtından əvvəl tamamilə ləğv edilənədək;

9.3.5. Müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırıldıqda - müddətli həqiqi hərbi xidmət keçənədək və ya qanuna uyğun olaraq ondan azad edilənədək;

9.3.6. Məhkəmə qərarları, əmriləri və vergi orqanlarının pul tələblərinin ödənilməsi ilə bağlı inzibati aktları əsasında verilmiş icra sənədinin könlüllü icra üçün müəyyən olunmuş vaxtda üzrsüz səbəbdən icra edilməməsinə görə vətəndaşın

ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması barədə məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı olduqda - məhdudlaşdırmanın götürülməsi barədə qərar qəbul edilənədək;

9.3.6-1. Vergi ödəyicisi vergi öhdəliyini Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədikdə, hesablanmış vergilər üzrə borcları və faizləri, tətbiq edilmiş maliyyə sanksiyalarını dövlət büdcəsinə ödəməməsinə görə vətəndaşın ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması barədə məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı olduqda - məhdudlaşdırmanın götürülməsi barədə qərar qəbul edilənədək;

9.3.7. Beynəlxalq tibbi sanitarıya qaydalarına və ya Azərbaycanın tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə uyğun olaraq profilaktik pey-

vəndlər tələb olunan ölkələrə gediş-gəliş zamanı - profilaktik peyvəndlər edilənədək.

9.4. AR Silahlı Qüvvələrində və qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər silahlı birləşmələrdə qulluq edən hərbi qulluqçular (hərbi attachelər, hərbi nümayəndələr və onların köməkçiləri istisna olmaqla), habelə Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənarda beynəlxalq hərbi təlimlərə, antiterror, xilas etmə və xidməti zərurətlə bağlı digər tədbir və ya əməliyyatlara cəlb olunan müddətli həqiqi hərbi xidmət keçən hərbi qulluqçular müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının rəsmiləşdirilmiş icazəsi olduqda Azərbaycanından gədə bilərlər.

9.5. Dövlət sirri ilə işləməyə buraxılmış şəxslərin tanış olmağa buraxıldığı məlumatın məxfilik müddəti bitənədək, lakin 5 ildən çox olmamaq şərti

ilə, xarici ölkəyə daimi yaşamağa getmək hüququ müvəqqəti məhdudlaşdırıla bilər.

9.6. Ölkədən getmək və ölkəyə gəlmək hüququ məhdudlaşdırılan vətəndaşlar barədə məlumatlar "Giriş-çixış və qeydiyyat" idarələrarası avtomatlaşdırılmış məlumat-axtarış sisteminin məhdudiyət siyahılarına daxil edilməli və müvafiq əsaslar aradan qaldıqda məlumatların aktiv statusu dəyişdirilməlidir.

9.7. Hər hansı bir ölkədə fəvqəladə vəziyyət və ya insan həyatı, sağlamlığı və azadlığı üçün təhlükə yaranarsa, müvafiq icra hakimiyyəti orqanı

masının şahidi olmuşam. Bunun qanunsuz olaraq edirlər.

Vətəndaş kiminsə çağırışına getmir və götürüb ona STOP qoyurlar. Bütün bu hərəkətlərin heç bir qanuni əsası yoxdur. Sadəcə olaraq vəzifəli şəxslər vəzifələrindən sui-istifadə edərək "Giriş-çixış və qeydiyyat" idarələrarası avtomatlaşdırılmış məlumat-axtarış sistemində əsassız və qanunsuz olaraq məlumatlar daxil edirlər. Və istədikləri şəxsin ölkədən çıxışına STOP qoyurlar. Əgər vətəndaşın hüququ məhdudlaşdırılıbsa və əsaslar aradan qalxıbsa, dərhal "Giriş-çixış və qeydiyyat" idarələrarası av-

Azərbaycan əhalisini dərhal xəbərdar etməklə, vətəndaşlara həmin ölkəyə getməkdən müvəqqəti çəkinməyi tövsiyə edir.

M.Baxış deyir ki, şəxsə tətbiq olunmuş STOP qoyuluşu götürüldəndən sonra maddənin 9.6 bəndində göstərilənlərin əksinə olaraq bu haqda məlumatlar "Giriş-çixış və qeydiyyat" idarələrarası avtomatlaşdırılmış məlumat-axtarış sistemə daxil edilmir: "Əfsuslar olsun ki, Azərbaycanda Miqrasiya Məcəlləsinin 9-cu maddəsində nəzərdə tutulmayan əsaslarla, kimlərsə şəxsi istəyinə görə vətəndaşların Azərbaycanı tərk etməsinə STOP qoyulur. Məsələn, konkret bir şəxs barəsində Rusiya Federasiyasından tapşırıq gəlir ki, həmin şəxsi saxlayıb filan məsələ ilə bağlı dindirir. Hətta belə hallarda şəxslərə ölkədən çıxışına STOP qoyul-

tomatlaşdırılmış məlumat-axtarış sistemində məlumat verilməlidir ki, məhdudlaşdırılmanın aktiv statusu dəyişdirilsin".

M.Baxış deyir ki, bir çox hallarda belə məlumatların verilməməsi vəzifə daşıyıcılarının şəxsi maraqlarından irəli gəlir: "Bəzən cinayət işinin icraatına xitam verildəndən sonra da müstəntiqlər, digər vəzifəli şəxslər "STOP" qoyulmuş vətəndaşdan rüsvət tələb edirlər ki, aktiv status ləğv olunsun. Əlbəttə ki, bu qanunsuz əməldir və təəssüf ki, bu günə qədər belə əmələ görə cəzalandırılan olmayıb".

Tanınmış hüquqşünas deyir ki, amnistiyaya düşmüş, əfv olunmuş şəxslərə də tətbiq olunmuş "STOP" dərhal götürülməlidir: "Amnistiya aktı ilə, əfvlə azadlığa çıxmış şəxslər ölkənin ərazisini tərk edə bilərlər".

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Bakı-Tbilisi-Qars dəmiryolu layihəsinə erməni təhlükəsi

BTC-dən geri qalmayan bu layihənin gerçəkləşməsi erməniləri narahat edir

"Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin sədri Cavid Qurbanov "The Business Year" nəşrinə müsahibəsində deyib erməni diasporu Bakı-Tbilisi-Qars (BTQ) layihəsinin reallaşdırılmasına mane olmağa çalışıb və bu cəhdlər davam edir. BTQ-nin tikinti layihəsinin reallaşdırılmasının gedişinə gəlincə, o qeyd edib ki, Gürcüstanda 183 km uzunluğunda dəmir yolu xəttində işlər başa çatıb: "Cüzi işləri başa çatdırmaq qalıb. İlk mərhələdə dəmir yolu üzrə ildə beş milyon ton yük daşımaq mümkün olacaq, lakin gələcəkdə bu göstərici 17 milyon tona çatacaq".

Bəs maraqlıdır, ermənilər bu layihəyə niyə mane olmaq istəyə bilər? Onlara hansı problemlər yaradır bu layihə?

Bu layihənin Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan üçün önemi nədir?

VIP sədri Əli Əliyev "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, bu layihə dünya emalatxanası sayılan Çinlə Avropanın dəmiryolu xətti ilə birləşdirilməsi layihəsidir. Bakı-Tiflis-Qars layihəsi dünyanın lojistik xəritəsini dəyişəcək projedir. Ermənistan bu cür önəmli layihədən kənarda qaldıqları üçün ermənilər onun həyata keçməsinə istəmir: "Tikintiyə qərar verildikdən ABŞ və Avropa Birliyi timsalında Qərb bu xəttin Azərbaycandan yan keçməklə Qars-Gümrü-Tbilisi marşrutu ilə reallaşdırılmasına israrlı olub. Bu yolla Qərb özünə o dövr üçün müttəfiq saydığı erməniləri blokadan çıxarma-

ğa cəhd edirdi. Layihənin yubanma səbəbi də məhz Qərb tərəfdarlarının maliyyələşdirmədən imtinası olmuşdu. Belə olduqda, Azərbaycan tərəfi faktiki olaraq, Gürcüstanın da maliyyələşməsinə üzərinə çəkərək, Ermənistanı global layihələrdən təcrid siyasətinə müvəffəq ola bilmişdi. Ədalət xatirinə qeyd etmək lazımdır ki, siyasətinin əksər məqamları ilə razılışmasam da, bu prinsipi allıq iqtidarın düz sayılması mövqeyidir. Beləliklə, bu ilin sonuna inşasının başa çatması gözlənilən dəmiryol magistralı iqtisadi müstəvidə qədimdə mövcud olmuş İpək yolunun yeni formatda bərpasıdır. Ermənilər layihənin Gümrüdən yan keçməsi ilə bəzi maraqlar hər halda".

Ə.Əliyevin sözlərinə görə, BTQ layihəsinin reallaşması Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan üçün iqtisadi baxımdan gəlirlər gətirməklə, yanaşı bu ölkələrin bir-biri ilə daha da sıx yaxınlaşmasına stimül olacaq. Bu məqam da erməniləri narahat edir: "Bu layihənin işə düşməsi Azərbaycanın lojistik imkanlarının, yükdaşımanın üzərindən artmasının əsas mənbəyi olacaqdır. Nəzərə almaq lazımdır ki, bu həm də bölgədə Rusiyanın imkanlarının və gəlirlərinin azalması deməkdir. Belə vəziyyət bizi sevməyənləri, ilk növbədə erməni tərəfini narahat etməyə bilməz. Bildiyim qədər Cavid Qurbanov magistralın Gürcüstan hissəsində Axalkələk yaşayış məntəqəsində etnik ermənilərin törətdiyi fəsad-

lardan danışır. Dünya erməniliyi vahid mərkəzdən təlimat aldığından, digər istiqamətlərdə də problem yaratmağa təşəbbüslər ola bilər. Azərbaycan bu problemləri adlayacaq. İstismana verildikdən sonra qeyd edilən üstünlüklərdən əlavə Azərbaycan vətəndaşları Türkiyəyə, onun vasitəsilə isə Avropaya qatar vasitəsilə səyahət edə biləcək. Eyni zamanda biznes-

men həmvətənlərimizin eyni marşrutla daha ucuz başa gələcək ömtəə dövriyyəsinə imkan qazanacaqlar. Bütövlükdə əhəmiyyətinə görə bu layihə Bakı-Tiflis-Ceyhan layihəsindən geri qalmır. Neft kəməri əgər neftin mövcudluğunu hesablanıbsa, dəmiryol xətti marşrut üzrə yaşayış olduqca səmərəli olacaq".

□ Etibar SEYİDAĞA

ABŞ ordusunun Cənubi Qafqaz ölkələrində şərti hərbi əməliyyatlar keçirməsi ilə bağlı məxfi məlumatlar yayılıb. Sensasion hesab olunan bu məlumatlar ABŞ-dakı "The National Interest" dərgisi tərəfindən dərc edilib.

Məlumata görə, ABŞ konkret ölkələrə qarşı müharibəyə hazırlaşır və həmin ölkələrin adlarını gizli saxlayır. Ancaq onlara verilən şərti adlara və əlamətlərə əsasən, söhbətin hansı dövlətlərdən getdiyini ayırd etmək çətin deyil.

"The National Interest"-in yazdığına görə, 2015-ci ilin aprel ayına olan vəziyyətə əsasən, ABŞ ordusu öz əsgərlərinə müdaxilə üçün "mürəkkəb keçmiş olan" beş xəyali dövlət seçib. Ariana, Atropiya, Donovia, Gorqas və Limaria adlı bu şərti dövlətlər xəyali Qafqaz peyzajında qurulub. Dərginin yazdığına görə, Pentaqonun sənədlərində göstərilir ki, hərbi təlimlər həmin şərti dövlətlərdə döyüş aparmaq sənədləri əsasında planlaşdırılmalıdır. Sənəd ABŞ-ın İnformasiya Azadlığı Aktı əsasında əldə edilib.

Ariana adlı şərti dövlətin əlamətləri İranla eynidir. Atropiya və Limaria isə müvafiq olaraq Azərbaycan və Ermənistanı xatırladır. Sənəddə deyilir ki, hər iki şərti dövlət "Aşağı Janga" əyalətinə görə müharibə şəraitindədir. Donovia dövlətinin əlamətləri Rusiya, Gorqas dövlətinin əlamətləri isə Gürcüstanla eynidir.

ABŞ Azərbaycan və Ermənistanda hərbi əməliyyatlar keçirə bilərmə?

Ekspertlər bunu hələlik mümkünsüz hesab edirlər, çünki...

Elxan Şahinoğlu

Üzeyir Cəfərov

ABŞ-da yayılan bu məlumatı bezi ekspertlər Rusiyaya xəbərdarlıq kimi qiymətləndirir. Bu cür məxfi sənədlərin elçatmaz olduğunu düşünən ekspertlər "sensasion məlumat" adı ilə yayılan xəbərlərin ABŞ-ın Cənubi Qafqaza olan marağını Rusiyanın diqqətinə çatdırmaq məqsədi daşdığını deyirlər.

Politoloq Elxan Şahinoğlunun fikrincə, xəbərin mahiyyəti faktları əks etdirmir: "Düzdür, Amerika son zamanlar Avrasiya məkanında fəallaşır. Məsələn, Çernoqoriya NA-

TO-ya üzv qəbul olundu, ABŞ Obamanın verdiyi vədin əksinə olaraq Polşa və Rumıniyada raketdən müdafiə sistemlərini yerləşdirdi. Bunlar da Rusiyanı qıcıqlandırır. Baltikyanı ölkələrdə, Tiflis yaxınlığında təlimlər keçirilir. Bütün bunlar ona görə baş verir ki, Krımın işğalından sonra durum dəyişib. ABŞ düşünür ki, bununla da Rusiyanın iştahası arta bilər və Rusiyanın imkanlarını məhdudlaşdırmaq lazımdır. İndi ABŞ üçün Cənubi Qafqaz da diqqət mərkəzinə keçib. Gürcüstanda keçirilən

hərbi təlimlər də bunun sübutudur. Amma bu, o demək deyil ki, ABŞ öz hərbi gücünü Azərbaycan və Ermənistanda da fəallaşdırmaq niyyətindədir. ABŞ-ın buna ehtiyacı yoxdur. Həm də hazırda bunu Ermənistanda həyata keçirmək də mümkün deyil. Ermənistan Rusiyanın təsir altındadır. Rusiyanın Ermənistanda hərbi bazaları var və sərhədləri qoruyur. Hakimiyyət istəsə belə, ABŞ bunu edə bilməz. Azərbaycan hakimiyyəti də indiki məqamda ABŞ-la böyük hərbi əməkdaşlıqdan ehtiyat edir. Hərbi təmaslar, təhlükəsizlik sahəsində dialoqlar var. Həmçinin, Azərbaycanın Türkiyə ilə hərbi əməkdaşlığı da ABŞ-ın maraqlarına xidmət edir. Xəbərin özü ABŞ-da müəyyən dairələrin maraqlarına cavab verir: "Bununla da Rusiyaya mesaj göndərilir ki, Cənubi Qafqazda bizim də maraqlarımız var".

Hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov da yayılan məlumatın real-

lığına şübhə edir. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan regionunda ABŞ-ın strateji tərəfdaşdır. Amerikanın Azərbaycanda hərbi əməliyyatlar həyata keçirməsinin real olmadığını deyən ekspertin sözlərinə görə, bu məlumatların yayılmasında məqsəd adı çəkilən region ölkələrinin reaksiyasını öyrənməkdir: "Bəzən yayılan bu cür məlumatların reallığı şübhə doğurur. Əksər dünya ölkələrində olduğu kimi, ABŞ-da da bezi mətbu orqanlar öz maraqların üçün real olmayan xəbərlər yayırlar. Azərbaycan regionunda ABŞ-ın maraqlarına uyğun, strateji tərəfdaşdır. NATO-nun anti-terror əməliyyatlarında etibarlı əməkdaşdır. Enerji resurslarının Avropaya, ABŞ-ın müttəfiqlərinə daşınmasına böyük rol oynayır. Düşünürəm ki, ABŞ Azərbaycanla bağlı maraqlarından imtina etmir. ABŞ bütün sahələr üzrə olmasa da hərbi sahələrdə Azərbaycana kifayət qədər dəstəyi var. Ötən illərdə ABŞ Azərbay-

cana maddi hərbi dəstək göstərib, Xəzər dənizində təhlükəsizliyin təmin olunması, navigasiya avadanlıqlarının alınması, Azərbaycan hərbiçilərinin ABŞ-da təlimlərdə iştirakı və bir sıra məsələlərdə də dəstəyini göstərib. Ermənistanla müqayisədə Azərbaycan ikinci plana keçə bilməz. Ermənistan ən azı, 2049-cu ilə qədər Rusiyanın tapşırqları ilə hərəkət edəcək durumdadır. Bundan sonrakı illərdə ABŞ-ın Azərbaycandakı maraqları mövzusu müzakirə oluna bilər. ABŞ tez bir zamanda Azərbaycana Dağlıq Qarabağın məsələsinin həll olunmasında kömək edə bilər. Həm də bu cür məxfi məlumatın asanlıqla ələ keçməsinin real olduğunu hesab etmirəm. Ola bilsin, bu xəbər regionda bu məsələyə dövlətlərin münasibətini, reaksiyasını görmək istəyiblər. Çünki ABŞ kimi bir dövlətin hərbi əməliyyat sirlərinin bu cür asanlıqla ələ keçməsi inandırıcı deyil".

□ İ.MURADOV

Politoloqlardan yeni Qarabağ açıqlamaları

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin Vyana danışıqları barədə cəmiyyətə detallı informasiya verməməsi belə təəssürat yaradıb ki, sanki Qarabağ məsələsində 2-5 apreldəki savaşa əldə etdiyimiz uğur, danışıqlar masasında təkrarlanmayıb. Politoloq Qabil Hüseynli isə hesab edir ki, zahirən belə görünə bilər. Doğrudan da müəyyən informasiya qıtlığı yaşanır. Görünür, bu məsələni diqqət mərkəzində saxlamağa böyük ehtiyac var. Vyana görüşündə zahirən belə görünür ki, Ermənistanın və Rusiyanın tələbləri üstünlük qazandı. Ola bilər ki, bu, taktiki planda onların uduşu idi. Amma strateji planda Azərbaycan uddu: "Lakin məsələ burasındadır ki, baş verən hadisələrdə mütləq geosiyasi şərtləri nəzərə almaq lazımdır.

Təsəvvür edin ATƏT-in sədri Almaniyə, Minsk qrupunun həmsədrləri ABŞ, Fransa, Rusiya Vyana görüşünün keçirilməsini zəruri hesab etdilər, atəşkəs rejiminə əməl edilməsini zəruri hesab etdilər. Bu məsələdə ABŞ-ın güddüyü məqsədlərdən biri ondan ibarətdir ki, həm Cənubi Qafqazdakı Rusiya hegemonluğunu zəiflətsin, həm də Dağlıq Qarabağ münacişəsi üzərindəki Rusiya inhisarçılığını qismən məhdudlaşdırsın. Vyana görüşündə buna müəyyən qədər nail oluna bilindi. Azərbaycan tərəfinin danışıqlar ma-

Qabil Hüseynli: "Vyana görüşündə strateji planda Azərbaycan uddu"

sasında oturması həm beynəlxalq ictimai rəyi test etmək məqsədi güdürdü, həm də Ermənistan tərəfini testdən çıxarmaq məqsədi daşıyırdı. Əlbəttə, belə görünə bilər ki, Azərbaycan tərəfi həm atəşkəs rejiminə nəzarət, həm də monitoring üçün xüsusi qurğuların quraşdırılması məsələsində qəti şəkildə hətta şifahi razılığa belə gəlməliydi. Amma belə olduğu təqdirdə Azərbaycan beynəlxalq ictimai rəyde xeyli xallar itirə bilər, danışıqlara, sülhyaratma prosesinə sadiq olmadığını nümayiş etdirirdi. Azərbaycan isə Ermənistanın son kartlarını da elindən vurub çıxarmaq istəyir. Xüsusilə,

onun qəyyumu Rusiyanın arqumentlərini sıradan çıxarmağa çalışır. Vyana görüşündə zahirən belə görünür ki, Ermənistanın və Rusiyanın tələbləri üstünlük qazandı. Ola bilər ki, bu, taktiki planda onların uduşu idi. Amma strateji planda Azərbaycan uddu. Çünki bir aydan sonra sülhyaratma prosesi başlayır. Danışıqlara yenə Ermənistan həmişəki qeyri-konstruktiv mövqeyi ilə gəlsə, yenidən qeyri-real təkliflər irəli sürsə, bu, əlbəttə Azərbaycan tərəfinin danışıqlardan çəkilməsinə səbəb olacaq. Beləliklə, həm əsl siyasi mübarizə və hərbi mübarizə məhz iyun ayında başlayacaq. Ona görə

Rasim Musabəyov: "Ermənistan rəhbərliyinin hazırda 7 rayonun qaytarılması üzrə mərhələli həll planı ilə razılaşmaqdan başqa çarəsi yoxdur"

də bütün yayın çox gərgin keçəcəyinə işarə verirlər".

Q.Hüseynli vurğuladı ki, bu gün Azərbaycan xarici siyasət xəttinin uğurlu və hücumcu xarakterdə olduğu qənaətinə deyil. Amma hər halda Azərbaycan xarici siyasəti fəaliyyətinin uzaqgörən siyasət yürütdüyünü də söyləmək lazımdır: "Çünki Azərbaycan xarici siyasəti beynəlxalq ictimai rəyi formalaşdırma-fəallaşdırma, təcridən dünyanın taleyini həll eləyən dövlətlərin rəğbətini qazan-qazana uğurlu siyasət aparır. Bu siyasət

güman edirəm son nəticədə məsələnin həllində Azərbaycana yardımçı olacaq. Bir mühüm cəhətə diqqət yetirilməlidir ki, biz tələsməməliyik. Bu gün cəmiyyətdə "başlamışdıqsa axıra qədər getməliyik" kimi bir fikir var, amma tələsmək lazım deyil. Çünki zaman Azərbaycanın xeyrinə işləyir. Beynəlxalq ictimai rəyin dəyişməsi, Ermənistanın özündə gedən iqtisadi tənzimləmə prosesi, Ermənistanı himayə edən dövlətin özündə gedən dağılma prosesi və digər məsələlər Azərbaycan üçün

daha əlverişli strateji gələcək hazırlayır. Azərbaycan o məqama hazırlaşmalıdır. Ordu quruculuğu sürətlə davam etdirilməlidir, ordunun peşəkar və texniki cəhətdən möhkəmləndirilməsi işi sürətlə aparılmalıdır. Azərbaycan öz zamanını gözləməlidir. Burada tələskənlik və yaxud da həddən artıq böyük dövlətlərə dirəniz göstərmək xeyirdən çox ziyan gətirə bilər".

Politoloq Rasim Musabəyov da hesab edir ki, nəzərdə tutulan növbəti iyun görüşü sülh prosesinə hazırlıq işlərinin aparılması üçündür. Vyana görüşündən sonrakı mərhələ Ermənistanla vaxt verilməsindən daha çox, Qarabağ münacişesinin tənzimlənməsi üzrə prosesi hazırlıq işləri ilə əlaqəlidir. Hazırda həmsədrlər və sözügedən ölkələrin xarici işlər nazirləri yeni bir mətn üzərində işləyir, bezi məqamlarla bağlı yaxınlaşdırmalar aparılır ki, prezidentlərin məlum görüşündən müəyyən nəticələr əldə etsinlər: "Çünki bu istiqamətdə xeyli hazırlıq işlərinə ehtiyac var. İyun görüşü də məhz buna hesablanıb. Sərkisyan kimdir ki, Azərbaycana şərt irəli sürsün! Ermənistan rəhbərliyinin hazırda 7 rayonun qaytarılması üzrə mərhələli həll planı ilə razılaşmaqdan başqa çarəsi yoxdur. Bir sözlə, yeri və vaxtı hələ dəqiqləşməsə də, növbəti görüş sülh hazırlıq mərhələsidir. Sülh sazişi əldə olunan kimi Ermənistan dərhal öz qoşunlarını işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarından çıxaracaq".

□ Etibar SEYİDAĞA

“Daş yuxular” əsərinin müəllifi olan yazıçı Əkrəm Əylisli haqqında mətbuatda demək olar ki, hər gün ağır ittihamlara rast gəlik. Adı çəkilən əsərin erməni sevgisi ilə azərbaycanlıların əleyhinə yazıldığını iddia edənlər, yazıcının satqın olduğunu deyirlər, bu əsərlə Nobel mükafatı almağı hədəf götürdüyünü söyləyənlər az deyil. Ümumi ictimai rəyi nəzərə alsaq, onlar bir çox məqamlarda haqsız da deyil.

“Yeni Müsavat” qəzeti olaraq bu deyilənlərə və Əkrəm Əylislinin ölkədən çıxışı zamanı yaşanan qalmaqala aydınlıq gətirmək üçün yazıcının özü ilə əlaqə saxladıq. Onunla tam səmimi, qərəzsiz və obyektiv şəkildə söhbət aparmağa çalışdıq. Əlbəttə, Əkrəm Əylisliyə çox çətin suallar vermək olardı. Ancaq məqsədimiz onu susdurmaq yox, danışdırmaq olduğu üçün bunu etmədik. Bu müsahibədə 79 yaşlı bir Əkrəm Əylislini və onun ürəyindən keçənləri oxucuya təqdim edirik.

- Əkrəm müəllim, sizin haqqınızda müxtəlif fikirlər səslənir ki, ermənipərəstsiniz, öz xalqınıza ermənilər qədər nifrət edirsiniz...

- Vallah, indi kim nə istəyir, onu da deyir. Mən hər bir fikrin deyilməsinə razıyam. Ancaq şərt atmaq olmaz. Mən çox şərəndim, şərin içində çox oldum. Bundan sonra şərt içində yaşamaq istəmirəm. Çünki bizim konstitusiyamız var, qanunlarımız var, insana söz demək azadlığı verilir. Mənim yazımı bu cür təhrif etmək istəyən, özünü mənim yazım üstündə vətənpərvər göstərmək istəyən, bunun üçün dəridən-qabıqdan çıxan nə qədər insanlar oldu... Mən bu insanları sayıb bir yerə yığa da bilmirəm. Ancaq bilən bilir ki, yazıçı heç vaxt öz əsərindən öz xalqına qarşı istifadə etmərə, öz əsəri ilə öz xalqını aşıqılmaz. Ümumiyyətlə, bu, yazıçıya yaraşmaz, o ki qaldı mənim kimi yazıçıya. Neçə illər Azərbaycan ədəbiyyatına tam təmənna və bütün varlığımı xidmət etmişəm, can qoymuşam. Gördüyüm işləri sadalasan, haqqımda deyilən sözlərdən daha ağır gələr. Cavan vaxtımda “Gənclik” nəşriyyatında işləmişəm və bəzi yazıçıların o vaxt çap olunması mümkün olmayan əsərlərini çapa salmışam. İndi az-çox tanınan yazıçıların hamısı o vaxt rəhbərlik etdiyim “Azərbaycan” jurnalından çıxıblar. İndi bunların hamısının üstündən xətt çəkib yazıçıya qarşı onun əsərinə görə ittihamlar yağdırmaq, erməni sevgisində günahlandırmaq heç bir şəxsə yaraşmır. İstəməzdim ki, adını ziyalı qoyan, özünü bu xalqın təəssübkeşi kimi göstərən belə söhbətləri dillərinə gətirsin. Söhbət ondadır ki, bu milli təəssübkeşlik artıq öz həqiqi mənasından uzaqlaşmış. Mənə elə gəlir ki, bunlar hamısı hər kəsə məlumdur.

Həmişə bu fikirdə olmuşam ki, bir adam millətini çox sevdiyini deyirsə, artıq o yerdə dayanmaq lazımdır. Mən o sevgiyə inanmıram. Çünki millətə olan sevgi heç vaxt dilə vurmaz, ya

da qələmin ucunda olmaz. Millətə sevgi qəlbin dərinliyində olur. Bunu həmişə belə başa düşmüşəm. Yaradıcı adamam, həyatım boyu müşahidə etmişəm ki, vətən sevgisini dilinin ucunda gəzdirenlər çox tez satılırlar. Ordan-ora tullanırlar, burdan-bura hoppanırlar, payları az düşəndə keçirlər pay çox verilən yerə. Ümumiyyətlə, mən bu iki xalqın, yəni erməni və Azərbaycan xalqının fəlakəti üstündə özünə gün-güzəran düzəldən, karyera quran, özünü yuxanlara qaldır

taleyi qiymətlidir. Tolstoyun məşhur bir söz var ki, dünyada heç nə bir uşağın göz yaşına dəyməz. Mən istəmirəm ki, yenə qan-qada olsun. Mənə elə gəlir ki, həm azərbaycanlılar, həm də ermənilər siyasi iradəni bir yerə qoysalar, bu məsələni sülh yolu ilə həll etmək olar.

- Ölkədən çıxışınıza qadağa qoyulması və hava limanında yaşanan məlum olayla bağlı mətbuatda yazılanlara bir aydınlıq gətirə bilərsinizmi?

- (Gülür) O elə gülünc bir şey

“İndi az-çox tanınan yazıçıların hamısı o vaxt rəhbərlik etdiyim “Azərbaycan” jurnalından çıxıblar”

məmişdim, gedib oranı görmək, dünya yazıçıları ilə birlikdə gəzib-dolanmaq istəyirdim. Bu hadisədən bir-iki gün sonra orada edəcəyim çıxışın mətnini də burada nəşr elədim ki, baxın, görün mən orada nə deyəcəkdim. Mən vətəndən çıxandan sonra vətən haqqında pis heç nə danışa bilmirəm, çünki bu mənə satqınlıq

deyə bilərəmsə, qaçıb gedib xaricdə niyə söz deməliyəm? Yəni, bunlar anlaşılmaz şeylərdir.

- Sizin haqqınızda iddialar dolaşdı ki, xaricə qaçmaq istəmisiniz. Bəs ümumiyyətlə, “Daş yuxular” əsəri ilə bağlı ittihamlardan sonra xaricə getmək, orada yaşamaq arzunuz olubmu?

bətlərdir. Mən bu əsəri ermənilər üçün yox, özümüzkülər üçün, azərbaycanlılar üçün yazmışam axı. Bu əsərimlə xeyli nifrət eləməkdən hifz elədim. Xeyli erməni var ki, bu əsəri oxuyandan sonra bizim xalqımıza nifrət eləyə bilməz. Yazıçı elə “vətəni sevirməm” deyib, bağı-

“Peşman deyiləm...”

Əkrəm Əylisli: “Mənə 2013-də təklif olundu ki, ailəmlə xaricə gedim, imtina etdim”

“Bir adam millətini çox sevdiyini deyirsə, deməli, yalan söyləyir. Millət sevgisi dildə yox, qəlbə olur”

mağa çalışan insanların yuxarıda duracağına inanmıram. İnanma da bilmərəm. Çünki bu iki xalqın fəlakəti mənim üçün xalqların fəlakətidir. Mən o qədər erməni tanıyıram ki, Azərbaycana böyük məhəbbəti var. Moskvada universitetdə oxuyanda bizim erməni müəllimlərimiz var idi ki, azərbaycanlı tələbələrin gözü-nün yağını yeyirdilər. Yaxşını da, pisi də demək lazımdır. Sadə insanların, sadə ermənilərin və sadə azərbaycanlıların fəlakəti üstündə nə qazanırlarsa, özlərinin olsun. Ancaq bundan sonra bu qazanc üçün mənəbəyi dəyişsinlər. Nə vaxtadan fəlakətlər üzərindən qazanc əldə edəcəklər.

- Əkrəm müəllim, İkinci Qarabağ Müharibəsinin başlayacağı məsələsi getdikcə aktuallaşır. Müharibənin başlamasını istəyirsinizmi?

- Mən heç vaxt müharibə istəməmişəm. İstəyirəm ki, bu məsələ ədalətli yolla həll olunsun. Müharibə başlasa, yenə də qan töküləcək, evlərdə yas düşəcək, anaların gözü yaşlı qalacaq, gəlinlərimiz ərsiz, balalarını atasız qalacaq. Yəni, prosesin davamı bu olacaq. Ancaq çoxları kimi mən də düşünürəm ki, bacarıb bu məsələni sülh yolu ilə həll eləsinlər. Bütün müharibələrin axırı sülhlə qurtarır. Bu məsələ də nə qədər tez sülhlə qurtarsa, mənə görə yaxşı olar. Ancaq indiki zamanda bu sözü deyəndə, o yandan bir nadan tapılır, qışqırır ki, hə, filankəs istəmir torpaqlarımız azad olsun. Bu cür söhbətlərə getmək lazım deyil. Bunlar əndazədən çıxmış mənasız söhbətlərdir. Hər bir yazıçı kimi mənim üçün də insan

idi ki, inanmıram bu 10 milyonluq Azərbaycan xalqından 100 nəfər ona inansın. Deyirlər ki, guya mən kiməsə əl qaldırmaşam. Bu, heç mənə sərf eləmir axı. İkinci də mən bilərəm ki, günah həmin nəzarətçidə deyil, ona tapşırıq verilib, o da icra edir. Yoxsa mənimlə nə işi var? Yüzlərlə adam gəlib gedir, tapşırıq olmasa niyə mənə mane olsun ki... Mən gedişimə mane olan adamın heç bir günahı olmadığını bilə-bilə onunla heç söz də gələrdim. Əl qaldırmaq məsələsinə gəlincə, xalis fantastikadır.

- Bəs, hadisə əslində necə oldu?

- Hadisə belə oldu ki, hava limanında keçmək istəyəndə, mənə dedilər ki, siz bir qədər gözləyin. O qədər gözlətdilər ki, təyyarə yola düşdü. Sonra mən onlardan xahiş etdim ki, beynəlxalq tədbirə gedirəm. Orada 20 ölkənin ədəbiyyat adamları iştirak edəcəklər. Yaxşı deyil axı, 19 ölkənin yazıçısı gəldi, biri gəlmədi. Bu istər-istəməz rezonans doğuracaq. Xahiş etdim ki, məni

“Sadəcə, bu əsərin mövzusu bugünkü günlə səsələşmədiyi üçün, belə haray-həşir qopdu”

kimi görünür. Ölkədən kənarda mən heç vaxt azərbaycanlılar haqqında məni danışmamışam. Öz içimizdə isə hər zaman gördüyüm problemləri tənqid etmişəm. “Azərbaycan” jurnalında işləyəndə mən bütün KQB ilə qarşı-qarşıya durmuşdum. İki gündən bir KQB-nin ədəbiyyat üzrə kuratoru bizim jurnalın yeni

Mətbuatda kimsə yazmışdı ki, Əkrəm Əylisli xaricə qaçmaq istəyir ki, orada öz əsərinə görə Nobel mükafatı alsın. Bu, çox avam söhbətdir. Elə bil ki, Nobel mükafatını Venesiyada küçələrə töküblər, mən gedən kimi alıram. 2013-cü ildə bu proses başlayanda mənə beynəlxalq “Pen klub” xətti ilə çox gözəl im-

“Özünü mənim yazım üstündə vətənpərvər göstərmək istəyən, bunun üçün dəridən-qabıqdan çıxan nə qədər insanlar oldu...”

başqa bir reyslə yola salsınlar. Onlar da getdilər, məsləhətləşdilər və təxminən 15 saat sonra belə qərara gəldilər ki, mən kimi psə döymüşəm. Halbuki, orada əlavə söhbət olmayıb. Heç mən istəmədim ki, belə bir hadisə olsun. Çünki bütün qəzetlər yazdılar və bu, mənə lazım deyildi. Mən ömrümdə Venesiyanı gör-

nömrəsini qoltuğuna vurub Yazıçılar Birliyinə gəlirdi. Ancaq mənim o dövrdə “Azərbaycan” jurnalında çap elədiyim əsərlərin bir qismini bəlkə indi də çap etmək mümkün deyil (gülür). Mən nə yazıda, nə böyük tədbirlərdə əqidəmin, ürəyimə əleyhinə getməmişəm, ağımdan gələni demişəm. Əgər burada sözümlü

kan təklif etdilər ki, ailəmlə birgə gedim orada yaşayım. Mən xaricə gedib, orada yaşamaq istəyirdim, o zaman gedib yaşayardım.

- “Daş yuxular”-a görə, sonradan peşman oldunuzmu?

- Əgər mən o əsəri hansısa təmənnə ilə yazmış olsaydım, bəlkə də peşman olardım. Bu əsər mənim yaradıcılığımın bir növ davamıdır. Həmişə belə yazmışam. Sadəcə bu əsərin mövzusu bugünkü günlə səsələşmədiyi üçün, belə haray-həşir qopdu. Yazıçıların bir çoxunun əsərləri yaşadıkları dövrlə səsələşmir. Ancaq o əsərdə yazdıqlarım hamıya belli olan söh-

“Ermənilərlə yaxın 5-6 aya, ən uzağı 1 ilə problem həll olunacaq, hər şey ötüb keçəcək, münasibətlər qaydasına düşəcək, qonşuluq əlaqələri qurulacaq”

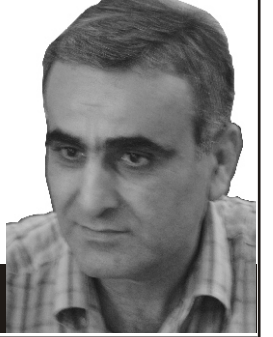

Amerikanın son 10 ildə Azərbaycana 20 milyon dollar hərbi yardım ayırması barədə yayılan xəbərlərin ətrafında müzakirələr qızışır. Ən çox bu yardımın hərbi-dəniz qüvvələrinə sərf olunması müzakirə obyektidir. Belə iddialar var ki, rəsmi Vaşinqton Azərbaycanın Xəzərdə güclənməsində maraqlı olduğu üçün hərbi yardımını bu istiqamətə yönəldib. Yayılan xəbərlərin ardınca bir həqiqət də ortaya çıxdı ki, Amerikanın Xəzər hövzəsindəki tək dostu Azərbaycandır. Ölkəmizə bu qədər önəm verilməsi də müzakirə edilən məsələlərdən biridir.

"Qərbin əsas vəzifəsi "Qazprom"u Rusiya bazarında strateji tədarükçüden adi tədarükçüyə çevirməkdir. Bu yöndə siyasət xüsusən Kırım-Donbas hadisələrindən sonra intensivləşib. Azərbaycan da bu prosesin iştirakçısı olduğu üçün ölkəmizə önəm verilir. ABŞ Xə-

Şahin bəy Azərbaycanın Qərb meyli siyasət yürütməsinin də bu məsələyə təsiri olduğunu söylədi: "ABŞ-ın, eləcə də Avropa Birliyinin digər maraq istiqaməti isə Azərbaycanın Qərbəyönlü siyasət aparılmasından ibarətdir. Vaşinqton Azərbaycanın avroatlantik inteqrasiya kursu yeritməsinə is-

Post-Davudoğlu dönəmi və Azərbaycan

Zahid SƏFƏROĞLU
 zsafaroglu@gmail.com

Türkiyə daxili siyasi sistemi və sabitliyi növbəti sınaqla üz-üzədir. Sabah AKP-nin qurultayında baş nazir Əhməd Davudoğlunu partiya sədri qismində digər bir şəxs əvəzləyəcək və bununla da ölkədə yeni baş nazirin dönəmi başlayacaq.

Davudoğlunun xələfi faktiki surətdə bəllidir. Onun öz sələfi kimi güclü siyasi fiqur olmayacağı da məlum. Yeni baş nazirin olduqca mürəkkəb bir dövrdən keçən Türkiyə üçün nə dərəcədə uğurlu olacağını isə zaman göstərəcək.

Təzə baş bakan yeni hökumət qurmaqda çətinlik çəkməyəcək, çünki parlamentdə AKP-çi deputatlar yetərli səs çoxluğuna malikdir. Demək, ölkə ötən ilki kimi hökumət krizi yaşamayacaq ki, bu da dar macalda heç də az önəm kəsb eləmir.

Qardaş ölkədə baş nazir dəyişikliyi zəruri edən səbəblərə gəlincə, əksər təhlilçilər bunu həm də prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın konstitusiyaya dəyişikliyi planı ilə əlaqələndirirlər. Məlumdur ki, Ərdoğan indiki səlahiyyətləri ilə parlamentli respublika olan Türkiyənin prezident postuna bir növ "sığmır" və prezidentli respublikanın prezidenti olmaq arzusundadır. Davudoğlu isə deyilənlərə görə, bu yöndə ona mane yarada biləcək fiqurlardan idi.

Ancaq indiki prezident istəyinə nail olacağı, Türkiyə toplumu uzun on illərin sınağından çıxmış, həm də uğurla sınaqdan çıxmış mövcud siyasi idarəçilik sisteminin dəyişməsinə necə, səs verəcəkmi, ən önəmli, yəni Ərdoğanı dəstəkləyəcəkmi, ona "Yola davam et!" deyəcəkmi? Bəs prosesin özü qəliz bir dövrdə Türkiyə daxilində lüzumsuz siyasi silkələnmə yaratmayacaq ki?

Söyləmək çətindir. Bir şey dəqiqdir ki, güclü xarizmatik lider kimi indiki Türkiyə prezidentinin belə bir hədəfi həm ölkə daxilində, həm də və ələlxüsus, Qərbdə tənqidlə qarşılır, prezident Ərdoğanın avtoritarizm meyilliliyi kimi qiymətləndirilir. Çünki demokratik dünya konstitusiyasının bir şəxsin hakimiyyət maraqlarına uyğunlaşdırılmasına həmişə pis baxıb və bunu şəxsiyyətə pərəstisi mühitinin güclənməsinə aparan yol kimi qəbul edib.

Adekvat surətdə siyasətçinin özünü konstitusiyaya uyğunlaşdırması həmişə alqışlanıb, çünki demokratik rejimlərdə hakimiyyətlər, hökumətlər, prezidentlər gəldi-gedər, konstitusiyaya isə qalandır. Konstitusiyaya dəyişiklik lazımsa belə, bu, hüquqi dövlətdə yalnız hakim qüvvənin marağında olmayan dəyişiklik ola bilər. Yəni məntiqlə Türkiyəyə prezidentli idarəçilik gərəkdirsə, o zaman yeni konstitusiyaya dəyişikliyi Ərdoğandan sonrakı prezidentə şamil oluna bilər.

Şəksiz ki, son sözü Türkiyə elektoratı deyəcək və onun rəyi də hamı üçün, o cümlədən Qərb dünyası üçün mötəbər olacaq. Türkiyədə isə nə yaxşı ki, seçkilərə hiylə qatılmır. Qardaş ölkədə proseslərin legitim, konstitusiyon məcrada cərəyan etməsi isə Azərbaycan üçün də çox mühümdür. Zira, Türkiyənin güclənməsi Azərbaycanın güclənməsi, Allah eləməmiş büdrəməsi, Azərbaycanın büdrəməsidir.

Qardaş ölkənin güc-qüdrəti isə bilavasitə onun daxili siyasi sisteminin demokratikliyindən, hakimiyyət qollarının legitimliyi və ordu amilindən, bütün bunların yekunu kimi də daxili sabitlikdən qaynaqlanır. Önəmli olan bu. Yerdə qalanlar ikinci, üçüncü dərəcəlidir.

Arzu edək ki, AKP-nin 22 may qurultayından sonra da konkret şəxslər və siyasətlərdən daha çox, Türkiyəmiz və Türkiyə toplumu, bir də Azərbaycan uduşda olsun.

Amerikanın Xəzərdəki tək dostu...

Ölkəmizə bu qədər önəm verilməsinin səbəbi nədir; 20 milyon dollarlıq hərbi yardımla bağlı müzakirələr qızışır; **Şahin Cəfəri:** "ABŞ-ın əsas marağı..."

Politoloq Şahin Cəfəri Amerikanın Xəzərdə ən çox önəm verdiyi ölkənin Azərbaycan olmasına belə aydınlıq gətirdi: "ABŞ-ın Xəzərdə təhlükəsizlik məsələsinə və bu kontekstdə Azərbaycanla əməkdaşlığa önəm verməsi ən əvvəl enerji məsələsi ilə əlaqədardır. Vaşinqton Xəzər hövzəsinin və Orta Asiyanın enerji ehtiyatlarının Avropaya nəqlində maraqlıdır. SSRİ-nin dağılmasından bu yana bu siyasət dəyişməyib və məqsədyönlü şəkildə davam etdirilir. Təsədüfi deyil ki, ABŞ hazırda Cənub Qaz Dəhlizinin reallaşmasına da çox fəal dəstək verir. ABŞ-ın əsas marağı ondan ibarətdir ki, Avropanın enerji sahəsində Rusiyadan asılılığı aradan qaldırılsın. Bu məqsədlə mənbələrin müxtəlifləşdiril-

məsi zəruridir. Mənbələrdən biri də məhz Azərbaycan və Xəzər hövzəsidir. İlk mərhələdə Azərbaycan qazı TANAP-TAP boru kəmərləri sistemi ilə Avropaya çıxarılacaq. Bu kəmərlə Avropaya nəql olunacaq təbii qazın həcmi elə də böyük olmayacaq. Lakin hazırkı mərhələdə önəmli olan məsələ həcm yox, nəql infrastrukturunun qurulmasıdır. Gələcəkdə Türkmənistan qazının da bu xətlə Avropa bazarına çıxarılması nəzərdə tutulub. Bunun nəticəsində Xəzər hövzəsindən Avropaya nəql olunacaq qazın həcmi xeyli artacaq və "Qazprom"un Avropadakı mövqelərinə ağır zərbə endiriləcək".

Politoloq ABŞ-ın Xəzəri hərbişləşdirməklə bağlı iddialara da münasibət bildirdi:

zərin hərbişləşdirilməsində maraqlı olduğunu söyləmək doğru olmaz. Azərbaycana hərbi yardımlarda məqsəd ölkəmizin öz əkvatoriyasında təhlükəsizliyi təmin etmək imkanları və bacarıqlarının artırılmasına dəstək verməkdir".

təyir. Hazırkı mərhələdə Azərbaycan qəti strateji seçim etməsə belə, Qərb ən azı maraqlıdır ki, ölkəmiz Rusiyanın inteqrasiya layihələrində yer almasın. Bu səbəblə, önümüzdəki dövrdə rəsmi Bakı ilə aktiv dialoq davam edəcək".

□ **Cavanşir ABBASLI**

Rusiya ilə Türkiyə arasında "buz" əriyir

Əhməd Davudoğlunun gedişi Rusiyani dərhal hərəkətə gətirib

Əhməd Davudoğlunun Türkiyənin baş naziri vəzifəsindən istefasından cəmi iki gün sonra Rusiya Türkiyəyə rəsmi nümayəndə heyəti göndərmək qərarı verdi. Bu, iki ölkə arasındakı "buzun" Davudoğlu olma kimi iddialara da yol açdı. Maraqlıdır, məlum hadisə iki ölkə arasında "buzların əriməsi" sayıla biləmi?

Politoloq Natiq Miri hesab edir ki, əslində Rusiya-Türkiyə yaxınlaşmasına bu gün üç amil təsir edir. Bu amillərdən biri məhz Əhməd Davudoğlu faktorudur: "Rusiya təyyarəsi vurulanda baş nazir Əhməd Davudoğlu etiraz etdi ki, Türkiyənin hava sərhədlərini pozan Rusiya təyyarəsinin vurulması əmrini o verir. Bu da təbii ki, Kremlin unudacağı məsələ deyildi. Rusiya o vaxtdan baş nazir Əhməd Davudoğluya qarşı kəskin münasibəti var idi. Tez-tez bəyan edirdilər ki, Türkiyənin hökumətinə başçılıq edən şəxslə heç bir əməkdaşlıq mümkün deyil. Onu da nəzərə almaq lazımdır ki, Davudoğlu Qərb inteqrasiya xəttinin tərəfdarı olan bir baş nazir idi. Rusiyanın onu həzm edə bilməməsi, münasibətlərdə "buz" olaraq görməsi həm də bu amillə bağlıdır. Buna görə də Rusiyada Davudoğlunu sevmirdilər, onun başçılıq

etdiyi hökumətlə əlaqələr qurmaq istəmədilər. Davudoğlunun gedişi Rusiyanın arzularından birinin həyata keçməsidir və Moskva bu gedişdən dərhal sonra nümayiş etdirdi ki, münasibətləri düzəltməyə hazırdır, maneələrdən biri aradan qalxmış sayıla bilər".

Politoloqun sözlərinə görə, ikinci amil Suriyadakı proseslərin dalana dirməsi, ABŞ-la Rusiya arasında atəşkəsə bağlı razılığa rəğmən bu atəşkəsə əldə etməyin mümkün olmamasıdır: "Rusiya Suriyadan öz qoşunlarını çıxarmaqla bağlı qərar vermiş olsa da qoşunlarını yenidən Suriyaya qaytarmaq məcburiyyətində qaldı və proseslər getdikcə Rusiyani Suriya batəqliyinə çəkir. ABŞ-ın rəhbərlik etdiyi koalisiyanın "b" planı həyata keçmək üzrədir. Bu da təbii ki, Rusiyani narahat edir. "B" planı ondan ibarətdir ki, birinci növbədə ABŞ və müttəfiqləri Suriya müxali-

fətine retal silahlar verəcək. Bu isə Rusiya təyyarələrinin və hərbiçilərinin ciddi itkilərlə üz-üzə qalması demək olacaq. Türkiyənin bu prosesin içində həlledici faktorlardan biri olmasını artıq Rusiya qəbul etmiş durumdadır. Ona görə də Türkiyə ilə münasibətləri tənzimləmək Moskva üçün zərurətə çevrilib".

Həmsöhbətimiz fikrincə, üçüncü amil Rusiyanın Avropanın enerji bazarından tamamilə sıxışdırıb çıxarmaq prosesinin getməsinin ortaya çıxardığı reallıqdır: "Türkiyə üzərindən bilirsiniz ki, bir Türk

axını projesi var idi. Rusiya-Türkiyə münasibətləri korlandı üçün bu proje arxivə göndərilmədi. İndi Rusiyaya bu projenin həyata keçməsi lazımdır. Eyni zamanda paralel olaraq bu gün Dağlıq Qarabağ problemi yönündə artıq həll planı ortaya çıxmaqdadır ki, bu məsələdə Rusiya Türkiyəni gözardı edə bilməz. Ona görə də bütün bu məsələlər toplusu Rusiyani Türkiyə ilə münasibətləri düzəltməyə vadar edir. Artıq Rusiya münasibətləri düzəltmək istiqamətində ilk addımını atıb".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDİF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

ABŞ, Rusiya və Fransa xarici siyasət idarələri başçıları və ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlərinin iştirakı ilə baş tutan prezidentlərin Vyana görüşü Qarabağ nizamlaşmasına kövrək ümidlər yaradıb. Məhz kövrək ümidlər, çünki hələlik yalnız atəşkəs rejiminin möhkəmlənməsinə dair anlaşma əldə olunub. Belə bir anlaşmanın davamlı olması üçün problemin həllində real irəliləyiş vacibdir. Bundan ötrü isə öz növbəsində işğalçı Ermənistan zəbt elədiyi əraziləri boşaltmağa başlamalıdır.

Vyana görüşü Qarabağ danışıqlarına dinamika gətirilməsi kontekstində kövrək də olsa bir ümid yaradıb. Ancaq çox şey qarşıdakı 1 ay ərzində - prezidentlərin görüşündə aparılacaq müzakirələrdən, görüşlərdən asılı olacaq. Münaqişəyə cəlb olunmuş tərəflərin hamısı artıq anlaşıb ki, sülh danışıqları aprelədək olan axarda aparıla bilməz. Çünki münaqişə ətrafında situasiya indi başqadır. O üzündən danışıq xətrinə danışıqlara, görüş xətrinə görüşlərə vaxt və enerji itiməyə dəyməz. Belə vaxt və enerji heç qalmayıb da.

Bu üzündən Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin iyun ayına planlaşdırılan budəfəki görüşü məntiqli etibarilə əvvəlkilərdən keyfiyyətcə ciddi şəkildə fərqlənəcəkdir. Fərqlənəcəmi, yoxsa həmsədr ölkələr də, Ermənistan da heç nə olmayıb kimi özlərini aparacaq, yenə danışıqların imitasiyası ilə məşğul olacaqlar? Ümumilikdə münaqişəni bundan sonra nə gözləyir, yeni müharibə ehtimalı təzədən gündəmə qayıda bilirmi?

Mövzu ilə bağlı ekspert şərhlərini davam etdiririk.

General: "Əmr verilsə İrəvanı da vurarıq"

"Azərbaycan Silahlı Qüvvələri uzaq mənzilli operativ-taktiki raketlərin əldə edilməsi üzərində işləyir". Bu barədə "AzeriDefence" jurnalına müsahibəsində Raket və Artilneriya Qoşunlarının komandanı, general-mayor Zahid Hüseynov bildirib. General qeyd edib ki, Azərbaycan dövlətinin özünü qoruması üçün 200, 300, 500 km-ə qədər mənzilli operativ-taktiki raketləri olmalıdır.

"Düzdür, biz heç bir dövlətlə müharibə eləmək istəmirik. Amma məşhur bir atalar sözü var "sülh üçün hər bə hazır olmalısan". Silah da məhz buna görə lazımdır. O ki qaldı düşmənin hansı obyektini vurmağa, bu gün Azərbaycan ordusunun silahlanmasında olan silah sistemləri ermənilərin işğal altındakı ərazilərimizdə olan bütün hərbi obyektlərini dəqiqliklə vurmağa tam imkan verir. Düşmənin hər hansı obyektini nöqtə atışı ilə vura bilərik. Ali Baş Komandan əmr versə İrəvanı da vura bilərik", - deyər general vurğulayıb.

Qarabağ

Dağlıq Qarabağ ətrafında 7 rayonun qaytarılması, - hansı rayonların əhalisi ki, müharibəyədək azərbaycanlılar olub, - danışıqlarda irəliləyiş üçün mütləq şərtidir", - deyər ekspert "Vestnik Kavkaza" nəşrinə bildirib.

"Əks halda, belə çıxacaq ki, Ermənistan öz işğalçı siyasəti və danışıqlarda inkar mövqeyinə görə faktiki olaraq, təmas xəttində təhlükəsizlik tədbirlərinin gücləndirilməsi ilə mükafatlandırılacaq. Ancaq Ermənistanın hərbi təcavüzü münaqişənin həllinin tərkib hissəsi deyil. İşğal - nəhayət, adlanmalı olan problemin tərkib hissəsidir" - britaniyalı analitik fikrinə əlavə edib.

***
"Rusiya prezidenti Vladimir Putin Dağlıq Qarabağa sülhmə-

"Sülh danışıqları daha 20 il davam edə bilməz" - analitiklər

Rusiyalı təhlilçilərə görə, Vyana görüşündən sonra münaqişənin sürətli nizama salınma ehtimalı yüksəlib; britaniyalı ekspert isə hesab edir ki, danışıqlarda irəliləyiş üçün 7 rayonun qaytarılması mütləq şərtidir...

***
"Danışıqların daha 20 il davam etməsi mümkünsüzdür". Bunu "Azadlıq" radiosuna müsahibəsində rusiyalı politoloq Qriqori Trofimçuk söyləyib. Onun sözlərinə görə, Qarabağ konfliktinə əfsus ki, yaradıcı yanaşma yoxdur: "Çətin situasiya ilə əlaqədar yeni qərarlar qəbul edilməlidir. Təəssüf ki, belə bir yaradıcı yanaşma heç kimdə yoxdur. Məhz qərarlılıq aprelədə vəziyyəti gərginləşdirdi. Mən razıyam ki, situasiyanı geriye qaytarmaq mümkün deyil. Təxminən 6-7 il öncə mənədən Qarabağ konfliktinin necə həll ediləcəyini soruşdular. Onda təklif etdim ki, Qarabağdan olmayan hansısa rayonun bir hissəsini Azərbaycana verin və Azərbaycanın neoinki Rusiyaya, həm də bütün dünyaya buranın iqtisadiyyatını necə qaldırdığını, qaçqınları necə geri qaytardığını göstərsin. İndi Ermənistan üç şərt irəli sürür, o zaman isə bu bir idi. Onlardan əsas Ermənistan üçün təhlükəsizlik idi. Əgər test rejimində hansısa rayonun bir hissəsi verilsə, hər şeyin normal inkişafına əmin olmaq üçün uzun illər lazımdır".

Trofimçukun fikrincə, Qarabağdakı situasiya istənilən an genişmiqyaslı, total müharibəyə çevrilə və bütün Qafqazı bürüyə bilər: "Qarabağda son gərginliyi kim başladı? Məncə, burada provokasiya vardı. Üstəlik, Azərbaycan indi Yaxın Şərqi yanında yerləşdiyi üçün ortada terrorizm faktoru da var. Bunu etmək çox asandır. ATƏT-in Minsk Qrupu iyuna

qədər genişlənmə ilə bağlı konkret tapşırıqlar alıb. Onlar illərdir ki, Minsk Qrupunun fəaliyyətindən narazı olan Azərbaycana nə isə konkret iş gördüklərini sübut etməyə çalışırlar. Minsk Qrupu gərək zərəri hesablasın. Dəyən zərər tək cəmiyyət deyil, orada onlarla insan həlak olub. Bir sözlə, meyitlər ölkələr arasında yerə sərilmiş qalanda situasiyanı Donbasdakı kimi geri çevirmək mümkün olmur. Vəziyyəti nəzarətdə saxlamaq üçün texniki vasitələrlə müşahidə aparmaq olar. Bu, vacib taktiki məsələlərdir. Bəs nə qədər kamera olacaq? Burada ərazi çox böyükdür. Onların sayı minlərlə olmalıdır. Həmin kameraları istənilən yerdə partlatmaq olar. Artıq indidən deyilir ki, əgər Qarabağda nə baş versə, eynisini paralel olaraq Naxçıvanda da gözləmək lazımdır. Hətta kameralar quraşdırılsa belə, indiki dövrdə müasir silah sistemləri kameralardan yan qaçmaqla atəşə də imkan verir. Yeni kamera atəşi tutubilmir. Ona görə də aydındır ki, bu, heç nə verməyəcək".

Politoloq postsovet məkanını böyük dəyişikliklərin gözlədiyini bildirib: "Bəlkə də Rusiyanın Qarabağda təmas xəttində sülhməramlı kimi dayanması Qərbdə də sərf edir. Rusların Gümrüdə dayanması bir məsələ, Qarabağda olması tamam ayrı məsələdir. Bu zaman hətta bütün Cənubi Qafqaz belə partlaya bilər. Biz artıq yaxın zamanlarda Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin birgə təlimlər keçirmək istədiyini görürük.

Qarabağ böyük geosiyasi oyunlarla bağlıdır. Biz artıq "ikinci SSRİ-nin süqutu" erəfəsindəyik. Birinci süqut 1991-ci ildə olmuşdu. İkinci süqutun nəticəsində hansısa ölkələr yox çıxacaq. Bütün bu məkan dəyişəcək. Biz artıq buraya postsovet yox, Avrasiya kimi baxırıq. Avrasiya məkanı yenidən təşkil olunacaq. Burada güc mərkəzlərinin orduların iştirakı ilə ciddi oyunların başlayacağı. Kim qalib gəlsə, ərazilərə o sahiblənəcək".

***
Öz növbəsində britaniyalı politoloq Hayko Lanqner hesab edir ki, Azərbaycan-Ermənistan təmas xəttində atəşkəsə nəzarət mexanizminin tətbiqi konfliktin siyasi həll prosesi ilə güclü şəkildə əlaqələndirilməlidir: "Hər iki tərəfin qəbul elədiyi və ilkin mərhələdə Dağlıq Qarabağ ətrafındakı Azərbaycanın 7 rayonunu qaytarılmasını nəzərdə tutan baza prinsiplərinin həyata keçirilməsi vacibdir" - deyib politoloq. Onun sözlərinə görə, yalnız bu şərtin təmin edildiyi halda 700 min köçkünün mümkün qədər tez geri qayıtması üçün müharibə nəticəsində yandırılmış ərazilərin iqtisadi bərpasına imkan yarana bilər.

"İndiyə kimi işğalçı ölkə, yeni Ermənistan bu əraziləri qaytarmaq istəmir. Hərçənd, Azərbaycanın həmin əraziləri qaytaracağına şübhə olmayıb. Beynəlxalq hüquq nöqtəyindən nəzərdə Dağlıq Qarabağ da daxil, Ermənistanın işğal elədiyi bütün torpaqlar Azərbaycan Respublikasının ərazisidir.

ramlıları yerləşdirməyə hazırdır". Bu barədə isə rusiyalı politoloq Vitali Arkov deyib (Publika.az). Onun sözlərinə görə, Vyana da ABŞ dövlət katibi Con Kerrinin iştirakı ilə keçirilən Qarabağ görüşü Rusiyanın əvvəlki kimi beynəlxalq səhnədə əsas oyunçu olduğunu göstərir: "Hansı ki, bəziləri Kırım hadisələrindən və Ukraynada vətəndaş müharibəsindən sonra Moskvanın beynəlxalq müstəvidə təklənmiş olduğunu hesab edirdilər".

Mayın sonunda Putinin Bakı və İrəvana səfər edəcəyi haqda informasiyalara toxunan Arkov deyib ki, Rusiya prezidenti İlham Əliyevlə dost münasibətlərə sahibdir və onunla şəxsi görüşə şaddır: "Lakin Putinin Cənubi Qafqaz turnesi iki düşmən ölkəni barışdırmaq zəfəri ilə bitməlidir. Bu baxımdan münaqişənin sürətli nizama salınma ehtimalı çox yüksəkdir. Azərbaycan rəsmən bildirir ki, rayonların ona qaytarılması ilə kifayətlənməyəcək, Qarabağda status-kvo dəyişməlidir. Bu da faktiki olaraq münaqişə zonasında toqquşma ehtimalını artırır. Buna görə də bölgədə sülhməramlılar yerləşdirilməlidir. Rusiya buna hazırdır".

***
Lakin rəsmi Bakının mövqeyi sülhməramlılar məsələsində kifayət qədər aydındır. Belə qüvvələr regiona yalnız konfliktin beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində kardinallı, o cümlədən işğal altındakı bütün rayonların azad edilməsi halında mümkündür.

Vergilər Nazirliyi ilə oliqarxların "savaşı" qızıdır...

Bir müddət əvvəl ölkədəki iri supermarketlərlə Vergilər Nazirliyi arasında başlanan narazılıq və mübahisə artıq açıq "savaş" müstəvisinə keçib. Supermarket şəbəkələri rəhbərlərinin Vergilər Nazirliyinə ƏDV-nin götürülməsi ilə bağlı ünvanladığı müraciətdən sonra vergilər naziri Fazil Məmmədov bunun mümkün olmadığını açıq şəkildə bildirsə də, məsələ qapanmayıb. Bir neçə gün əvvəl mətbuat nümayəndələri üçün keçirilən konfransda vergilər nazirinin müavini Sahib Ələkbərov bir daha ƏDV məsələsinə qayıdıb və iri supermarketləri hədəfə alıb. Nazir müavini market rəhbərlərini qanunsuzluqda, hətta vergi cinayətində ittiham edib. O bildirib ki, iri ticarət şəbəkələrinin sahibləri hökumətdən səhv olaraq əlavə dəyər vergisi ilə bağlı güzəşt istəyir: "Vergilər naziri Fazil Məmmədov bu məsələyə birmənalı fikrini bildirib. Onlar ƏDV-dən niyə azad olunmalıdırlar ki? Bəs dövlət büdcəsi nə ilə doldurulmalıdır? ƏDV ümumi vergidaxilolmalarının təxminən üçdə birini təşkil edir. Onlar populist çıxışlarla məsələdən tezyiq vasitəsi kimi istifadə etməyə çalışırlar. Dövlət qurumunun təhdid edilməsi doğru deyil. Supermarketlərdə apardığımız yoxlamalar aşkara çıxarıb ki, iri obyektlər ticarət dövrüylərini dəfələrlə, hətta 15-20 dəfə azaldıblar. Nə vergi güzəştini istəyirlər bizdən?"

Görünən odur ki, bununla Vergilər Nazirliyi ilə iri supermarketlərin arxasında dayanan oliqarxlar arasında "savaş" qızıdır və növbəti mərhələyə keçir. Nazirlik dövlət büdcəsinin doldurulmasına diqqət çəkərək, fikrini əsaslandırmağa çalışır. Digər tərəf isə qazanc əldə etməyin mümkünsüz olduğunu vurğulayır. Əksər ekspertlər isə bildirirlər ki, oliqarxların ciddi maraqlarının toqquşması biznes mühitinə yaxşı heç nə vəd etmir.

Ekspert Natiq Cəfəri məsələ ilə bağlı musavat.com-a açıqlamasında bildirib ki, əslində Vergilər Nazirliyi Azərbaycanda plan tapşırığına görə fəaliyyət göstərir: "Yeni ilin əvvəlində, 2016-cı ildə vergilərdən gələcək vəsaitin proqnozu açıqlanır və Vergilər Nazirliyi bunu yerinə yetirməyə borcludur. Bu il isə nazirlik 7,9 milyard manatə yaxın vəsait toplamaq istəyir. Vergilər Nazirliyinin də arqumenti odur ki, eğer bu vəsait bizim üçün azaldılmırsa, bu plan tapşırığı endirilməyəcək, əlavə dəyər vergisi ləğv olunmasından itirilən yüz milyonları nəyin hesabına toplayacağıq? Yeni arqument bundan ibarətdir. Bir də əlavə dəyər vergisi üzrə yoxlamalar Vergilər Nazirliyinə yoxlamalarda əlavə üstünlük verir. Çünki ƏDV elə bir məfhumdur ki, hər hansı bir supermarket şəbəkəsi olsun, dükkanlar olsun, orada pozuntu ilə bağlı az da olsa, böyük də olsa, hər hansı fakt tapılır. Azərbaycanda iqtisadi sistem elə qurulub ki, mütləq hansısa bir cinayət, vergidən gizlənmə aşkarlanır. Vergilər Nazirliyi həm də bu arqumentin əlindən çıxmasının əleyhinədir. Yeni yoxlamalar zamanı çox böyük bir arqument olan ƏDV yoxlamasının əlindən çıxmasını istəmir. Bu iki arqumentə görə Vergilər Nazirliyi belə sərt mövqedən çıxış edir. Market sahiblərinin də arqumentləri ondan ibarətdir ki, ticarət dövrüyləri xeyli zəifləyib. Zəifləmə də Azərbaycanda on-suz da marketlərə böyük prob-

Nazirlik dövlət büdcəsini əsas gətirib ƏDV-nin ləğv edilməyəcəyini vurğulayır, oliqarxlar daha çox qazanmaq istəyir, nazirliyə qarşı birləşmə iqtisadiyyatdakı böhranı dərinləşdirəcək...

lemələr yaradır. İş yerləri qapanır, ticarət dövrüyləri, gəlirlər azalır. Gəlirlər azalanda da dövlət büdcəsinə ödənəcək vergilər azalır. Məsələ Bu iki arqument arasında qalıb".

Ekspertin sözlərinə görə, bu, məsələnin görünən tərəfidir: "Görünməyən tərəfi ondan ibarətdir ki, ƏDV tək vergilərlə bağlı məsələ deyil. Bu, həm də gömrüklə bağlı məsələdir. ƏDV-nin ləğv olunması gömrükdə də müəyyən dəyişikliklərə gətirib çıxarmalıdır. Müəyyən islahatlarla aparılıb çıxarmalıdır. Gömrük lobbisi də bunun qəti əleyhinədir. Çox maraqlı bir paradoks yaranıb ki, həmin supermarket şəbəkələrinin əsl sahibləri və ya onlara yaxın məmurlar ƏDV-nin ləğv olunmasında öz şəbəkəsinə müəyyən dərəcədə qazanc əldə etməyə və yaxud vergi yükünü azaltmağa çalışır. Məmur qiyyəsinə ƏDV-nin qalmasında maraqlı

olan insanlar sahibkar sifəti ilə ƏDV-nin ləğv olunmasında da maraqlıdırlar. Yeni çox qəribə bir situasiya yaranıb, bu "savaş"ın nəticəsi gömrük və vergi lobbisi ilə pərakəndə ticarət lobbisinin savaşıdır. Çox güman ki, Vergilər Nazirliyinin və gömrüynün qalıb gəlməsi ehtimalı çox yüksəkdir. Çünki ölkənin büdcəsində ciddi problemlər olduğunu nəzərə alaraq çox güman ki, rəhbərlik onların tərəfində olacaq, vergi və gömrük rüsumlarının olmasına imkan verməyəcək".

Ekspert Qubad İbadoğlu isə musavat.com-a bildirib ki, iqtisadiyyatda son dövrlərdə baş verən proseslər, devalvasiya, iqtisadi tənəzzül son nəticədə ona gətirib çıxarıb ki, bu gün əvvəlki kimi imkanlar yoxdur: "Supermarketlərin də əvvəlki səviyyədə qazanmaq imkanlarını olmadıqından, hökumətdən vergi güzəştini qoparmaq istəyirlər. Bunun üçün də əsaslandırıl-

muş mürciət edirlər ki, qiymətləri bahalaşdıracağıq, işçiləri ixtisar edəcəyik. Demirəm onların vəziyyəti əvvəlki ilə müqayisədə yaxşıdır. Amma hesab etmirəm ki, dəhşətli vəziyyətdir. Bu dəqiqə daha dəhşətli vəziyyət banklardadır. Məsələ bundadır ki, hamıya vergi güzəştini əldə etsə, büdcəni kim dolduracaq? Büdcədən maliyyələşən dövlət orqanlarında çalışanlar nəyin hesabına maaş alacaq, pensiya necə verəcək? Kiçik sahibkarlar buraya aid etmirəm, amma bu cür iri sahibkarlar həmişəki kimi çox qazanmaq istəyirlər".

Onun sözlərinə görə, supermarket sahiblərinin iqtisadiyyat Nazirliyinə müraciəti, dövlət orqanlarının ona reaksiyası və bu ətrafda gedən göstərdi ki, sahibkarlar qarşılaşdığı çətinlikləri ya bilərəkdən və ya bilməyərək düzgün təqdim etmirlər: "Eyni zamanda onların müraciətində əgər vergi güzəştli verilməzsə, qiymətləri qaldırmaq və işçiləri ixtisar etmək məcburiyyətində qalacaqlar fikri də obyektiv deyil. Çünki qiymətlər kifayət qədər bahalaşdı, işçilər də mümkün qədər ixtisar olunub. Ola bilər ki, qiymətləri pərakəndə satışla məşğul olan mağazalar deyil, topdansatış şirkətləri bahalaşdı. Bu, ayrıca araşdırma tələb edən vacib məsələdir. Amma məsələ burasındadır ki, adı müraciətdə yer alan supermarketlərin bəziləri həm də bir sıra məhsulların idxalı ilə də məşğul olurlar. Bu halda hesab etmirəm ki, vergi güzəştli alan supermarket sahibləri qiymətləri

çatdırmaqdır. Amma hətta onlar hər iki istəklərinə nail olduqda da mövcud böhranlı vəziyyətdən çıxıb bilməyəcək".

Xatırladaq ki, bu ilin aprelində "Bizim Market", "FRESCO", "SƏBƏT", "Makromart", "ARAZ", "Neptun", "Bolmart" market şəbəkəsi rəhbərləri gündəlik zəruri məhsullara əlavə dəyər vergisinin (ƏDV) götürülməsi üçün hökumətə müraciət ediblər. Supermarket sahibləri müraciətində qeyd edirdilər ki, manat üzən məzənnəyə keçəndən sonra, əvvəlki eməkdaş ştatını və biznesin rentabelliğini, məhsulların qiymətlərini yüksəltmədən saxlamaq mümkün deyil. Maliyyə problemləri eməkdaşların ixtisarına və marketlərin ayrı-ayrı oliqarxların təsiri altında olduğu reallıqdır. Çünki ölkə reallığında iş adamlarının belə böyük biznes dövrüylərini müstəqil idarə etmələri inandırıcı görünmür.

□ **Röya RƏFİYEVA**

Futbolsevərlərin səbirsizliklə gözlədiyi turnir- son 20 gün

Futbolsevərlərin səbirsizliklə gözlədiyi Avropa Çempionatının başlamasına 20 gün qalıb. Fransada keçiriləcək futbol üzrə 2016-cı il Avropa çempionatı iyunun 10-da start götürəcək. İyulun 10-da keçiriləcək final matçı ilə turnirin qalibi məlum olacaq.

Musavat.com-un məlumatına görə, 24 milli komandanın iştirak edəcəyi futbol turnirində ümumilikdə 51 oyun baş tutacaq.

Çempionatın açılış oyunu iyulun 10-da, Bakı vaxtı ilə saat 21-də Fransa ilə Rumıniya komandaları arasında keçiriləcək. Oyun "Stad de Frans" stadionunda keçiriləcək.

Bütün dünyanın diqqət mərkəzində olan çempionatda oyunlar 4 komandanın iştirakı ilə 6 qrupda keçiriləcək. Püşkatmanın nəticəsinə görə, komandalar aşağıdakı qruplarda mübarizə aparacaqlar:

- A qrupu: Fransa, Rumıniya, Albaniya, İsveçrə
- B qrupu: İngiltərə, Rusiya, Uels, Slovakiya
- C qrupu: Almaniya, Ukrayna, Polşa, Şimali İrlandiya
- D qrupu: İspaniya, Çexiya, Türkiyə, Xorvatiya
- E qrupu: Belçika, İtaliya, İrlandiya, İsveç
- F qrupu: Portuqaliya, İslandiya, Avstriya, Macarıstan

Heç şübhəsiz ki, azərbaycanlı futbolsevərlərin "Avro 2016"da yaxından izləyəcəyi, azarkeşlik edəcəyi komanda Türkiyə millisi olacaq. Fatih Terimin rəhbərliyi altında Türkiyə millisi D qrupunda mübarizə aparacaq. Türkiyə yığması ilk görüşünü iyunun 12-də Xorvatiya millisinə qarşı keçirəcək.

Oyunları Fransada izləmək istəyən oxucular üçün də qısa olaraq məlumat verək ki, biletləri UEFA-nın rəsmi internet sahifəsindən almaq mümkündür. Biletlər 2014-cü ildən satışa çıxarılıb və hələ də satışı davam edir.

"Avro 2016"nın biletləri UEFA tərəfindən satılır, milli komandalara isə oyunun keçiriləcəyi stadionun 20 faizi qədər yer ayrılır. Futbol turniri üçün hələ ki, 2,5 milyon bilet çap edilib.

Biletlərin qiyməti isə 25-895 avro arasında dəyişir. 4 kateqoriya üzrə satılan biletlərin qiyməti stadion və stadiona yerlərə görə dəyişir.

Qiymətlər aşağıdakı kimidir:	
Açılış oyunu:	75-595 avro
Qrup oyunları:	25-145 avro
1/8 oyunları:	45-195 avro
Yarı final oyunları:	65-495 avro
Final oyunu:	85-895 avro

Futbolu ekran başından izləyəcək azarkeşlər "Avro 2016"nın bütün oyunlarına Türkiyənin TRT kanalından canlı baxa biləcəklər. Azərbaycan televiziya kanalları isə hələ ki, oyunların canlı yayımlanması təşəbbüsü ilə çıxış etməyiblər.

□ **İ.MURADOV**

Dünyada Azərbaycanla bağlı saat xaosu

Yay vaxtına keçid ləğv edilsə də, problem davam edir; **Osman Gündüz**: "Qərar martın 27-ə 10 gün qalmış yox, bir neçə ay əvvəl verilməli idi..."

Martın 17-də Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə ölkə ərazisində yay vaxtına keçidin ləğvi martın 27-dən etibarən ölkədə, necə deyirlər, saat xaosu yaradıb. Bir tərəfdən smart telefonlarda, onlayn proqramlarda avtomatik olaraq saatın çəkilməsi, digər tərəfdən beynəlxalq səviyyədə bu qərarın tətbiq olunmaması həm ölkə əhalisini, həm də xarici ölkələrdən Azərbaycanla əlaqə yaratmaq istəyənləri çəş-baş salıb.

Vəziyyət o həddədir ki, hətta Google şirkətinə belə Azərbaycan Respublikasında GMT+4 (Qrinviç vaxtı+4 saat) vaxtına keçirildiyi barədə məlumat verilməyib və nəticədə bütün Google aletləri, gmail və sair 1 saat irəli işləyir.

Bu dəyişiklik edilərkən, Nazirlər Kabineti ölkəmizdə yay və qış vaxtlarına keçidin bir sıra tibbi-psixoloji və sosial-mənəvi problemlərin yaranmasına və İKT sistemlərinin qəbul olunmuş beynəlxalq vaxt qrafiki ilə sinxronlaşdırılması sahəsində

də bəzi çətinliklərə səbəb olduğunu nəzərə alaraq qərar verdiyini bildirsə də, hazırda əvvəlki dövrlə müqayisədə heç də az problem yaşanmır.

Azərbaycan Internet Forumunun prezidenti Osman Gündüz "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, bunun səbəbi hökumətin qərarının icrası ilə bağlı zəruri ad-

dımları atmaması olub: "Həzrət Azərbaycan saati ilə bağlı belə bir problem yaşanır. Səbəb odur ki, martın əvvəlində Nazirlər Kabineti saatların irəli çəkilməsinin ləğvi ilə bağlı qərar verərək hökumətin bu qərarın icrası üçün hazırlıqları yetərli deyildi. Düzdür, hökumət qərar verdi, lakin qərarın icrası istiqamətində addımlar atılmadı. Yeni qərar həm real dünyada, həm də virtual dünyada tətbiq olunmalı idi. Çünki virtual dünyanın da öz nizamı var. Virtual dünyada bizim istifadə etdiyimiz proqramlar, əməliyyat sistemləri var. Bu sistemlərin arxasında bir şirkət dayanır və həmin şirkətin saatla bağlı bu informasiyanı götürdüyü bir neçə mərkəz var. Yeni dünyada Azərbaycanla, digər ölkələrlə bağlı saat qurşağı haqqında məlumatlı olan bir mərkəz mövcuddur. Azərbaycan hökuməti də qərar verəndən sonra həmin mərkəzdə olan informasiyaları yeniləməli idi. Bütün dünyanın saat qurşaqları haqqında məlumat bir mərkəzdə olur. Əməliyyat sistemi istehsalçıları, proqram istehsalçıları, elektron avadanlıq istehsalçıları öz məhsullarının yadına həmin mərkəzdən götürdükleri məlumatları daxil edirlər. Problem ondadır ki, Azərbaycan hökuməti gec də olsa o mərkəzdəki informasiyanı yenilədi. Amma "Microsoft", "Apple" üçün, dünyanın digər nəhəng proqram və avadanlıq istehsalçıları üçün bu saatları yeniləmək üçün vaxt lazımdır. Onlar həmin mərkəzdən

lən informasiyanı 1-2 aydan sonra yeniləyirlər".

Ekspertin sözlərinə görə, məlum qərar martın 27-ə 10 gün qalmış yox, bir neçə ay əvvəldən verilməli idi: "Rusiya da bizim kimi qərar qəbul elədi ki, daha saati dəyişməyəcəklər. Ancaq bu qərarı 3 ay öncədən qəbul elədi. O müddət sadaladığımız şirkətlərə kifayət elədi ki, öz informasiya sistemlərini yeniləsinlər və oraya yeni saat qurşağı ilə bağlı məlumatı daxil etsinlər. Ancaq Azərbaycan bunun üçün cəmi 10 gün vaxt tanıdı. Əslində hökumətin qərarı mahiyyət etibarilə düzdür. Mən də onu dəstəkləyirəm ki, saatın dəyişdirməmək faydalıdır. Ancaq bu qərar bir neçə ay öncədən qəbul etmək lazımdır. Əgər qərarı gec qəbul etmişdilər, o zaman Azərbaycan hökuməti həmin beynəlxalq şirkətlərə, onların Azərbaycandakı nümayəndəliklərinə xəbər verməli idi. Həmin nümayəndəlikləri toplayıb, onlarla bir yerdə tədbir keçirib məlumatlandırılmalı idi. Deməli idi ki, biz ləngimişik, xahiş edirik öz şirkətlərinizə xəbər verəsiniz ki, Azərbaycanla bağlı saat məlumatını yeniləsinlər. Təəssüf ki, həm vaxt dar olub, həm də nümayəndəliklərlə iş aparılmayıb. Bu iş global şirkətlərin öz ixtiyarına buraxılıb. Ona görə də, o şirkətlər nə vaxt öz məlumatlarını yeniləsələr, o zaman onların məhsullarında bizim vaxtla bağlı düzgün məlumat öz əksini tapacaq".

Ruhi-Əsəb dispanserində dava; xanım şöbə müdiri döyüldü

Sabunçu rayonu, Maştağa qəsəbəsində yerləşən 1 saylı Ruh-Əsəb Psixiatrik Xəstəxanasında dava baş verib. Musavat.com-un məlumatına görə, xəstəxananın şöbə müdiri Zeynəbxanım Səmədova xəstə yaxınlarından biri tərəfindən döyüldü. Xəsarət alan şöbə müdiri polisə müraciət edib. Şöbə müdiri xəstəxanada müalicə olunan 1928-ci il təvəllüdü Məmmədəğa Dadaşovun qızı Natiqə Əliyeva tərəfindən döyüldüyünü bildirib.

Tərəflər arasında davanın olmasına səbəb xəstəxanaya gələn Natiqə Əliyeva 88 yaşlı atasının bədənində xəsarət izləri görməsi olub. Bundan qəzəblənən N.Əliyeva atasının döyüldüyünü düşünüb və şöbə müdiri ilə mübahisə edib. Mübahisə zamanı N.Əliyeva şöbə müdirini vurub və xəsarət yetirib.

Z.Səmədova hadisədən sonra Sabunçu Rayon Polis İdarəsinin 14-cü Polis Bölməsinə müraciət edərək N.Əliyeva tərəfindən döyüldüyünü bildirib.

N.Əliyeva isə öz növbəsində polisə müraciət edərək atasının xəstəxanada döyüldüyünü deyib.

Musavat.com-a danışan **şöbə müdiri Zeynəbxanım Səmədova** hadisə ilə bağlı rayon prokurorluğu tərəfindən aparılma aparıldığını dedi: "Hadisə olub. Ancaq kimin günahkar olduğunu, kimin kimi döyüldüyü prokurorluq tərəfindən aparılan araşdırma zamanı müəyyən ediləcək. Mənim aldığı xəbərlərlə bağlı ekspertizanın rəyi var. Həmçinin Məmmədəğa Dadaşovun da. Kimin günahkar olduğu aydın olacaq".

Şöbə müdiri N.Əliyevanın iddiasının əsassız olduğunu bildirdi: "Mən sizə sual verirəm ki, 88 yaşlı kişini kim döyər? Məmmədəğa Dadaşovun qollarında zədə izləri var idi. Ancaq mən səhər xəstəxanaya gələndə bu halla rastlaşmışam. Xəstə pəncərənin barmaqlıqlarını sındırmağa cəhd edib. Bu zaman xəsarət alıb".

Z.Səmədova 88 yaşlı Məmmədəğa Dadaşovun xəstəxanandan evə buraxıldığını bildirdi.

□ **İlkin MURADOV**

Kişilər!!! Axırmıçı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə **Azərbaycanda**, nə də **xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:**

- * **Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək** (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * **Cinsi marağın və cinsi aktların azalması**
- * **Vaxtıdan tez toxum ifrazatı** (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * **Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)**
- * **Prostatitlər.** Prostat vəzin böyüməsi və ya **kiçilməsi**
- * **Prostat adenomasi** (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * **Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi** və ya **kiçilməsi**
- * **Qasıq-xayalıqda** sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən **xarici cinsi üzvün** balaca olması
- * **Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi**
- * **Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi** (Peyroni xəstəli.)
- * **Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı**
- * **Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)**
- * Hormonal və iltihablı **sonsuzluq** (kişilər və qadınlarda da)
- * **Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları**
- * Sidik aktlarının gecə ya **gündüz tez-tez olması**
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı **sidikdə və spermada qan olması**
- * **Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağrılaşmalar**
- * **Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar**
- * **Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalması**
- * **Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz**
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Yenilik! Rusiyada təhsil almış və Moskvada müdafiə etmiş

tibb elmləri namizədi, təcrübəli həkim **Darya İvanovna**

varikoz və postvarikoz trofik yaraları, habelə diabetik yaraları özəl metodika ilə, cərrahi müdaxiləsiz müalicə edir.

Tel: (051) 634-40-01.

Elan

Bakı şəhəri Xətai rayonu, Levanevski küçəsi ev-12D (NZS qəsəbəsi, "Dalqa plaza"nın arxası).

4 sotun içində 5 otaqlı ev, 200 kvadratmetr, yüksək keyfiyyətlə tikilmiş ev. Təcili satılır: 80.000 dollar.

Evin tikinti pasportu və kupçası var (Xüsusi mülkiyyət). Tel: (050) 393-39-69 SADIQ.

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etoris" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks hələ qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

□ **Nərgiz LİFTİYEVA**

Azərbaycanda çox az sayda adam olar ki, onun banklara kredit borcu olmasın. Çünki əhalinin əksəriyyəti ya xaricdə işləyən yaxınlarının göndərdiyi pulla, ya da bankdan aldıkları kreditlə dolanırlar. Hətta telefon, hansısa ev əşyasını, hətta geyimlərini belə kreditlə alanlar var. İnsanlar külli-miqdarda məbləği banklardan alır sonra isə onu az-az ödəyir, təbii ki, faizi ilə. Bəzən isə çətin vəziyyətdə qalan insanlar bankın ağır şərtləri ucbatından kredit ala bilmədikdə sələmçilərə üz tutur. Bir çoxu bunun günah olduğunu bilsə də, başqa çarə yoxdur deyərək, özlərinə haqq qazandırirlar. Amma hazırkı durumda insanların çarəsizliyi anlaşılmalıdır. Çünki heç kim aldığı məbləğin faizi ilə ikiqatını ödəmək istəməz.

Sələm yeddi ən ağır günahdan biridir və Qurani-Kərimdə Allah-Təala aydın şəkildə buyurur: "Sələm yeyənlər Qiyamət günü qəbirlərindən cin vurmuş kimi qalxarlar. Bu, onların "Alış-veriş də sələm kimi bir şeydir" - dedikləri ucbatındandır. Halbuki Allah alış-verişi halal, sələmi isə haram (qadağan) etmişdir. İndi hər kəs Rəbbi tərəfindən gələn nəsihəti qəbul etməklə bu işə son qoyarsa, keçmişdə aldığı sələmlər onunundur (ona bağışlanar). Onun işi Allaha aiddir. Amma yenidən sələmçiliyə qayıdanlar cəhənnəmlidirlər və orada həmişəlik qalacaqlar" (Əl-Bəqərə, 275).

Kredit isə faizli borc deməkdir. Faiz də İslam dininin ən ağır qadağanlarından biridir. Hazırda müsəlman aləmində bu problemin necə həll edilməsi ilə bağlı müzakirələr də gedir. Hətta Azərbaycanda faizsiz kredit verən İslam bankının yaradılması haqqında da fikirlər səslənirdi. Ancaq dini ekspertlərə görə, banklardan

kreditlə pul almaqdan fərqli olaraq kreditlə əşya almaq günah hesab edilmir. Ticarət (al-ver) bir malı başqa bir mal ilə dəyişdirmək deməkdir. Borc isə eyni malın müəyyən müddətə qədər dəyişdirilməsi əməliyyatıdır. Düzdür, məntiqlə bankda da pulun satıldığı deyilə bilər. Əslində isə bu al-ver deyil, borc əməliyyatıdır. Çünki bank əvvəlcə pulu (kredit) verir, sonra da eyni pulu və onun artığını, faizini alır. Yeni vədəli satış və faizin arasında oxşarlıq olmağı onların eyni şey olduğunu göstərmir. Faiz borcdan gələn gəlirdir. Borclar misli ilə qaytarılır. Yəni 100 manat borcu olan 100 manat qaytarır. Əvvəlcədən bağlanan bir müqaviləyə əsasən borclunun ödəyəcəyi (ödədiyi) hər bir artıq miqdar faizdir. Al-ver isə iki ayrı malı dəyişdirməkdir. Əsl fərq borcun öz vaxtında qaytarılmamağı halında üzə çıxır. Vədəli satışda vaxtında ödənməyən borcun üstünə əlavə bir şey gəlir. Çünki belə olsa bu faiz olar.

Kreditə pul götürmək haramdır, bəs əşya?

Kənan Rövşənoğlu: "Müsəlman aləmində bu mövzunun necə həll ediləcəyi ilə bağlı müxtəlif yanaşmalar var"

İnflyasiyanın olduğu bir şəraitdə borcun gecikməsi ucbatından yaranan qiymət itkisini almağın isə faizlə bir əlaqəsi

yərə qazanc götürməyinə mane olmaq üçündür.

Dini ekspert Kənan Rövşənoğlu kreditlə bağlı müxtəlif fikirlərin olduğunu dedi: "Kreditə bağlı müxtəlif fikirlər var. Hazırda müsəlman aləmində bu mövzunun necə həll ediləcəyi ilə bağlı müxtəlif yanaşmalar var. Bir alternativ budur ki, müsəlman bankları yaradılsın və faiz deyil, İslam qanunlarına əsasən şəriklik və digər alternativ üsullardan istifadə edilsin. Bunun nümunələri var, hətta Azərbaycanda da Beynəlxalq Bankın bir bölməsində tətbiq olunmuşdu. Bir başqa variant da bu idi ki, müsəlmanlar da Qərbdə tətbiq olunan bank sistemində davam etsin, müəyyən şərtləri nəzərə al-

maqla. Çünki dünya inteqrasiya edir, ayrılmaq olmur. 3-cü variant da budur ki, bəzi şərtlər tətbiq olunsun. Yəni məsələn, pul krediti birbaşa faiz tətbiq olunmuşu üçün möhtəklik, yəni sələmçiliyə səbəb olduğu üçün qadağan olunsun. Amma məsələn, əşya, avtomobil, ev kimi mal və məhsulların alınmasında kredit şəklində almağa icazə verilir. Çünki bu zaman alınıb satılan pul deyil, maldır. Müştəri bu məhsulu daha uzun müddətə və hissə-hissə ödədiyi üçün satan daha artıq pul ödəməsi normaldır. Bu izahatdan şərtidir, amma bu çıxış edərək bir sıra alimlər əşya və məhsulun kreditlə alınmasında maneə görmür".

□ GÜNEL

Dollar düşür, manat qalxır..

İqtisadçı-ekspert: "Manatın möhkəmlənməsi növbəti ucuzlaşma dalğasını gətirə bilər"

Azərbaycanda manatın dəyəri günbəgün artmaqdadır. Bir müddət öncə dolların manata nisbətən birdən-birə bahalaşması əhalini, xüsusən də banka kredit borcu olan əhalini çətin vəziyyətə salmışdı. İndi manatın dəyərinin qalxması onlarda bir rahatlıq yaradıb.

Azərbaycan Mərkəzi Bankının məlumatına görə, dolların rəsmi məzənnəsi 1,5017 səviyyəsindən 1,4987 manat səviyyəsinə düşüb. Buna baxmayaraq devalvasiyanın olaçağı haqqında deyilənlər cəmiyyətdə narahatlıq yaradıb. Ekspertlər manatın 1.50-dən yuxarı qalxmayacağı qənaətindədir.

İqtisadçı-ekspert Rəşad Həsənov hazırda ölkə iqtisadiyyatının, eyni zamanda maliyyə bazarlarının kifayət qədər passiv olduğunu bildirdi: "Bu baxımdan əlavə dəyər yaradılmır və manat yoxdur. Ona görə də dollar tələbi aşağı düşüb. Bundan əlavə dollarlaşma prosesi ötən günlərdə o qədər sürətlə getdi ki, hazırda insanların gəlirləri də yoxdur. Məhz bu səbəbdən yığımları xərcəyirlər. Yəni dollara çevirdikləri vəsaitləri bu gün bazara çıxarıb manata dəyişərək xərcəyirlər. Bu baxımdan da təklif tələbi üstələyib. Aprel

ayının 26-dan etibarən Mərkəzi Bankın alıcı olaraq iştirak etməsi dollar təklifinin çoxalması deməkdir. Eyni zamanda dövlət neft fondu son dövrlərdə hərəraclarının daha da intensivləşdirib. Vətəndaşların təklif etdiyi vəsaitlər, eyni zamanda Dövlət Neft Fondunun valyuta hərəraclarında aktivliyi nisbətində faktiki olaraq dollar təklifi çoxdur. Bu baxımdan da manatın məzənnəsində möhkəmlənmə müşahidə edilir. Düşünürəm ki, hökumət manatın məzənnəsinin bundan sonra ciddi rəqəmlərlə möhkəmlənməsində maraqlı olsun. Təxminən bu günə qədər ifadə olunan rəqəmlərdən 1.50 orta səviyyədir. 1.50-dən aşağı manatın məzənnəsində hökumət maraqlı deyil. 1.50-dən aşağı məzənnə hələlikdə hökumət üçün sərfəli deyil. Çünki ölkənin Neft Fondundan, eyni zamanda neft sektorundan daxil olmalar baxımından öz gəlirlərini təmin

etməsində dolların qiymətinin mühüm əhəmiyyəti var. Bu baxımdan da dollar nə qədər baha olsa, büdcə gəlirlərinin daxil olması bir o qədər yüksək olur. Sonrakı dövrlərdəki risklərdən də siqortalanmamışdır. Bu gün ola bilsin ki, Mərkəzi Bank hansısa formada müdaxilə etməsin və manat 1 dollara 1.35-ə qədər möhkəmlənsin. Amma sonrakı dövrlərdə bu səviyyəni saxlamaq çox çətin olacaq və manatın kəskin dəyər itirməsi ilə müşahidə

olunacaq ki, buda iqtisadi bəhləyə gətirəcək. Düşünürəm ki, hazırda manatın möhkəmlənməsi tendensiyası çoxda davam etməyə və hansısa formada bazarlara yenidən müdaxilələr olacaq".

Devalvasiyanın olub-olmayacağı məsələsinə gəlincə isə iqtisadçı ekspert bunun olmayacağını və ucuzlaşma olacağını dedi: "Devalvasiya artıq qurtardı. Mərkəzi Bank dekabrın 21-dən məzənnə rejiminə keçidlə bağlı rəsmi qərar verib

- baxmayaraq ki, hazırda çox ciddi inzibati yollarla tənzimlənmə həyata keçirilir. Amma artıq əvvəlki dövrlərdəki kimi, yəni məsələn, bir gecə içində manatın 35 faiz dəyərini itirməsi kimi halların baş verəcəyini düşünürəm. Ən azından bu hazırkı maliyyə alətlərindən istifadə prinsiplərinə uyğun deyil. Amma hazırda manatın möhkəmlənməsi növbəti ucuzlaşma dalğasını gətirə bilər. Xüsusilə avqust ayından sonra bu tendensiya möhkəmlənə bi-

lən. Əgər iyundan sonrakı mərhələ də dollar dünya birjalarda bahalaşarsa, neftin qiymətinə təsir edəcək və neftin qiyməti də ucuzlaşa bilər. Bir tərəfdən yay tələbatının aradan qalxması, avqustda onsuz da mövsümi olaraq neftin qiymətinin ucuzlaşmasına təsir formalaşdı. OPEK-in toplantısından böyük ehtimalla yenə də obyektiv bir qərar çıxmıyacaq. Çünki OPEK qiymətlərinin bahalaşdırılmasında o qədər də maraqlı deyil. Bu baxımdan da neftin avqust ayından sonra ucuzlaşma ehtimalı yüksəkdir. Belə olan təqdirdə həm dolların dünya birjalarda möhkəmlənməsi, neftin qiymətinin ucuzlaşması manatın məzənnəsinin yenidən ucuzlaşmasını formalaşdırır ki, bu da ilin axırına qədər təxminən 15 faiz ətrafında ola bilər".

Mərkəzi Bankın məlumatına görə isə yanvarın sonuna banklarda əhalinin xarici valyutada 7,2 milyard manat (hazırkı rəsmi məzənnə ilə 4,7 milyard dollar) civarında əmanəti olub. Artıq yeni şərtlərə görə, banklara 3 faiz dərəcəsindən yüksək faizlə, xarici valyutada yatırılan əmanətlər dövlət tərəfindən siqortalanmır. Milli valyutada, 12 faizədək faiz dərəcələri ilə yatırılan əmanətlər isə məbləğindən asılı olmayaraq siqortalanırlar. Bu dəyişiklikdən sonra əhalinin banklardan dollardakı vəsaitlərini çıxardaraq yenidən manatda yatıracağı gözlənilir. Bu proses özlüyündə dolları daha da ucuzlaşdırma bilər.

□ G.MANAFLI

MÜSAVAT

Son səhifə

N 110 (6431) 21 may 2016

Sevgilisini arıqlatmaq istəyən gənc həbs olundu

Böyük Britaniyanın Şeffild məhkəməsi Məhəmməd Ənvər adlı sakinin həbsinə qərar verib. Buna səbəb onun öz sevgilisini fitnesslə məşğul olmağa, eləcə də dietaya məcbur etməsi olub. Kişi 16 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Bu, Məhəmmədin öz sevgilisi Cemma Doertiyyə qarşı emosional təzyiğin nəticəsi olub. Kişi onu bəzi idman hərəkətlərini dəfələrlə təkrarlamağa, eləcə də çörək və şirniyyatdan imtinaya vadar etmək istəyib. Bundan başqa, o, sevgilisinin paltarlarını özü seçirmiş. 30 yaşlı Doerti məhkəmədə deyib ki, M.Ənvər ona dünyanın məşhur, gözəllik simvolu sayılan qadınlarının foto-larını göstərərək, "sən niyə onlar kimi gözəl görünmə bilmirsən" deyərək tez-tez soruşmuş. Cemmanın sözlərinə görə, sevgilisi ondan hər gün qaçış aparatında 500 kilokalori "yandırmasını" tələb edirmiş: "Bir dəfə mən 425 kilokalori itirdiyim dəqiqədə qaçış aparatından düşdüm. Çünki o, yatmışdı. Mən ondan çox qorxurdum".

Britniyalı qız bildirib ki, münasibətlərinin başlanğıcında Ənvər özünü belə aparmırdı. Son bir ildə isə "fitness zorakılığı" başlanıb: "Onun əhvalı tez-tez korlanırdı və mənə həyatı zəhər edirdi".

O, eyni zamanda etiraf edib ki, M.Ənvər onu tez-tez döyürmüş. Hətta bir dəfə buna görə intihara cəhd edib.

Dünyanın ən uzun pizzası hazırlanıb

Italiyanın Nepal şəhərində dünyanın ən uzun pizzasını hazırlayıblar. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, pizzanın uzunluğu 1854 metr olub. Rekordda 250 aşpaz iştirak edib və 6 saat 11 dəqiqə işləyiblər. İtalyan ustalara məqsədlərinə nail olmaq üçün 2 min kiloqram un, 1.6 min kiloqram tomat, 2 min kiloqram pendir, 2 litr yağ lazım olub. Pizzanın hazırlanmasını Ginnesin Rekordlar Kitabının nümayəndələri də izləyiblər. Sonda isə pizza bölünərək xeyriyyə təşkilatlarına paylanıb ki, onlar da ehtiyacı olanlara versinlər. Nepalı aşpazın dediyinə

görə, dünya rekordu qırmaq arzusu prinsipial olub. Çünki nepallı aşpazlar şəhərlərinin adını bu cür şərəfləndirmək istəyiblər. Bundan öncəki rekordda 2015-ci ildə Milan şəhərində imza atılıb.

Eyfel qülləsi otel olacaq

Parisin simvollarından olan Eyfel qülləsi Avropa Futbol Çempionatı zamanı otel kimi istifadə olunacaq. Dörd nəfər şanlı futbol azarkeşi gələn ay Eyfel qülləsində qalan ilk insanlar olaraq tarixə düşəcəklər. Əmlak şirkəti "HomeAway" Euro 2016 qarşılaşmalarının Parisdə baş tutacaq hissəsində şəhərin simvolu olan və 300 metr hündürlüyündəki qüllənin birinci mərtəbəsinin bir qismini istifadə haqqı alıb. Şirkət bu sahəni çempionat müddətində istifadə etmək üzrə Paris üçün özəl Haussmann memarlığı tərzində lüks otaqlar kimi hazırlayacaq. Otaqlarda qalmaq istəyənlər üçün çəkilişlər keçiriləcək. Dünəndən etibarən çəkilişdə iştirak etmək istəyənlərin müraciəti qəbul edilir. Çəkilişə qatılanlar arasında dörd nəfər şanslı insan Euro 2016-mı Eyfel qülləsində qalaraq izləmək şansı qazanacaq. 10 iyunda adları açıqlanacaq dörd nəfər şəxsin hər biri Eyfelə yanlarında beş qonaq gətirə biləcək. Bu 4 nəfər öz qonaqları ilə birlikdə Avropa Futbol Çempionatı zamanı Eyfel qülləsində 4 gecə qalacaq, lüks bir axşam yeməyi, Parisin başqa bir yerində 3 gün daha qalmaq imkanı, eləcə də gediş-dönüş təyyarə bileti qazanacaq.

Dünyanın hər yerindən internet vasitəsilə qatıla biləcək yarışmaçılardan ancaq bir suala cavab vermələri istənilir: "Qüllə dairəsi bir günlüyünə sizin olsa, nə edərdiniz?" Çəkilişə qatılmaq istəyənlərin "Home Away" şirkətinin internet saytına daxil olub, anketi doldurmaları lazımdır.

"HomeAway" şirkətinin nümayəndəsi Brayn Şarples bunun bir ilk olduğunu deyib: "Seçilən şəxslər həyatlarının ən nağılvari tətilini keçirəcəklər".

QOÇ - Maraqlı adamlarla görüşləriniz mümkündür. Belə məqamlarda kiminsə əleyhinə danışmaqdan, öz söhbət və davranışlarınızla rəğbət qazanmağa çalışın. Riskdən uzaq olun.

BUĞA - Bu gün iştirakçısı olduğunuz əksər proseslər sizə xeyir verəcək. Mövcud reallığa obyektiv qiymət verin. Kənar təsirlərə uymayın. Qətiyyən görücü və ya falçı yanına da getməyin.

ƏKİZLƏR - İş və fəaliyyətlə bağlı yeniliklər yolunuzu gözləyir. Bunun üçün bəzi mühüm şəxslərlə görüşməyiniz vacibdir. Çətinlikdən qorxmayın. Ən azı ona görə ki, artıq öz dövrəniz yetişməkdədir.

XƏRÇƏNG - Riskli hadisələrlə üzləşmə ehtimalınız var. Nəticənin sizə xeyir verməsinə istəyirsinizsə, təcrübəli adamlarla məsləhətləşin. Əmin olun ki, onlar sizə lazımı dəstəyi verəcək.

ŞİR - Əsas diqqətinizi fəaliyyətə yönəldin. Yalnız bu halda, qarşıya qoyduğunuz məqsədlərə nail ola bilərsiniz. Həmkarlarınızla, eləcə də doğmalarınızla münasibətdə acıdıl olmayın.

QIZ - Maddi durumunuzu yaxşılaşdırmaq istiqamətində şansınız var. Bunun üçün maksimum bəhrələnməyə çalışın. Əvvəlcədən nəzərdə tutmadığınız məsələlərə baş qoşmayın. Sevgidə uğurlarınız gözlənilir.

TƏRƏZİ - Sevindirici hadisələr, təzə xəbərlər yolunuzu gözləyir. Ola bilsin ki, gözlənilməz səfərə də çıxasınız. Amma pul və səndə qaldırma işləri ilə bağlı bütün planlarınızı təxirə salın.

ƏQRƏB - Ulduzların düzümü yalnız maliyyə məsələlərində müəyyən uğurlara yiyələnməyinizdən xəbər verir. Digər işlərdə isə gərginlik hökm sürəcək. Səhhətinizə xüsusi diqqət ayırın.

OXATAN - Əsas planlarınızı iş vaxtına təyin edin. Çünki axşam saat 18-dən sonra sinirlərinizin gərilməsi işlərinizə mane olacaq. Nəhər ərəfəsində gözləmədiyiniz istiqamətdən sevinə bilərsiniz.

OĞLAQ - Təxminən saat 14-ə qədər passiv ərəfə yaşayacaqsınız. Həmkar və rəhbərinizlə mübahisələrə cəlb oluna bilərsiniz. Sonrakı müddətdə isə hər şey normal tərzdə cərəyan edəcək.

SUTÖKƏN - Şəxsi işlərinizdə əsaslı dönüş yaratmaq istəyirsinizsə, çoxdan bəri nəzərdə tutduğunuz şəxslərlə görüşləri reallaşdırın. Digər işləri təxirə salmaq da olar. Riskdən qorxmayın.

BALIQLAR - Artıq son günlər global problemlərinizin həlli yolları aydınlaşmağa başlayıb. Bunu sürətləndirmək üçün ətrafınızda etibarlı insanlar olmalıdır. Axşama yaxın səhhətinizi qoruyun.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Polislər qumda öldürülmüş qadın şəklində çəkib müsabiqədə qalib oldular

Britaniyanın Perranport şəhərində polislər qumun üzərində qətlə yetirilmiş, çılpaq qadın "heykəli" düzəldiblər. Bununla da həvəskar heykəltaraşlıq müsabiqəsinin qalibi seçiliblər. Polislər bu fiquru ilk dəfə sosial şəbəkədə paylaşanda ciddi qınağa məruz qalıblar. İstifadəçilər onları zövq kəsikli və stereotiplərlə dolu düşüncə tərzinin olmasında ittiham ediblər. İttihamlarda həmçinin qeyd olunub ki, bu heykəl yaxınlıq dənizdə itirənlərə pis təsir edə bilər. Polis bölməsi rəhbərliyi müsabiqə iştirakçılarının əvəzindən üzrə istəyib və deyib ki, həmkarları bununla heç kimin ruhunu incitmək istəməyiblər.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 4.750

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.